

CHỈ ĐẠO BIÊN SOẠN

1. *Đồng chí* Nguyễn Trọng Nghĩa, Bí thư Trung ương Đảng, Trưởng Ban Tuyên giáo Trung ương
2. *Đồng chí* Lại Xuân Môn, Ủy viên Trung ương Đảng, Phó Trưởng Ban Thường trực Ban Tuyên giáo Trung ương

BAN BIÊN SOẠN

1. PGS.TS. Lê Hải Bình, Ủy viên dự khuyết Ban Chấp hành Trung ương Đảng, Phó Trưởng Ban Tuyên giáo Trung ương - **Trưởng ban**
2. GS.TS. Đinh Xuân Dũng, nguyên Ủy viên Hội đồng Lý luận Trung ương; nguyên Phó Chủ tịch chuyên trách Hội đồng lý luận, phê bình văn học, nghệ thuật Trung ương - **Phó Trưởng ban**
3. GS.TS. Nguyễn Như Ý, nguyên Phó Giám đốc - Tổng Biên tập Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam, Tổng Biên tập Tạp chí Dạy và Học ngày nay - **Ủy viên**
4. TS. Đoàn Văn Báu, Vụ trưởng Vụ Lý luận Chính trị, Ban Tuyên giáo Trung ương - **Ủy viên**
5. ThS. Trần Chí Đạt, Giám đốc - Tổng Biên tập Nhà xuất bản Thông tin và Truyền thông, Bộ Thông tin và Truyền thông - **Ủy viên**

LỜI GIỚI THIỆU

Cách đây hơn một thế kỷ, năm 1911, người thanh niên yêu nước Nguyễn Tất Thành đã ra đi tìm con đường mới cho sự nghiệp cứu nước, đấu tranh giành độc lập dân tộc. Mang trong mình khát vọng “*Tự do cho đồng bào tôi, độc lập cho Tổ quốc tôi*”, Người đã đi qua gần 30 quốc gia, 4 châu lục và 3 đại dương, vừa làm nhiều công việc khác nhau vừa miệt mài học tập, tiếp thu kho tàng tri thức đồ sộ của nhân loại, trực tiếp tham gia các phong trào yêu nước và cách mạng ở châu Âu và Người đến với chủ nghĩa Mác - Lênin, tìm thấy ở học thuyết cách mạng và khoa học này con đường cứu nước đúng đắn - con đường cách mạng vô sản. Từ đó, Người kiên trì, sáng tạo, từng bước truyền bá chủ nghĩa Mác - Lênin vào Việt Nam, chuẩn bị mọi điều kiện cần thiết cho cuộc đấu tranh giải phóng dân tộc, giành độc lập cho Tổ quốc. Cùng với các công việc cực kỳ hệ trọng, trong suốt cuộc đời mình, Người tích lũy được một khối lượng tri thức - văn hóa đồ sộ, nghiên ngẫm sâu sắc từ chỉ đạo và tổng kết thực tiễn cách mạng Việt Nam, cách mạng thế giới, Người xây dựng cho mình một hệ thống các quan điểm vô cùng độc đáo và sâu sắc,

mang dấu ấn của riêng Người. Từ những năm 20 của thế kỷ XX đến nay, hệ thống các quan điểm của Chủ tịch Hồ Chí Minh là ngọn đuốc soi đường cho cách mạng Việt Nam, cho toàn bộ quá trình đấu tranh của nhân dân ta đi từ thắng lợi này đến thắng lợi khác. Và đó chính là “*tài sản tinh thần vô cùng to lớn và quý giá của Đảng và dân tộc ta*”⁽¹⁾.

Nhận thức sâu sắc về giá trị to lớn và bền vững của “*tài sản tinh thần*”, từ nhiều năm qua, Đảng ta đã chỉ đạo và tổ chức việc nghiên cứu tư tưởng Hồ Chí Minh, đồng thời liên tục, kiên trì việc học tập, làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh trong toàn Đảng, toàn dân và toàn quân. Cho đến nay, kết quả của việc nghiên cứu tư tưởng Hồ Chí Minh đang tiếp tục được đào sâu hơn, toàn diện hơn, song có thể nêu lên những nội dung cơ bản bao gồm:

- Tư tưởng về giải phóng dân tộc, giải phóng giai cấp, giải phóng con người.
- Tư tưởng về độc lập dân tộc gắn liền với chủ nghĩa xã hội, kết hợp sức mạnh dân tộc với sức mạnh thời đại.
- Tư tưởng về sức mạnh của nhân dân, của khối đại đoàn kết dân tộc.
- Tư tưởng về quyền làm chủ của nhân dân, xây dựng nhà nước thật sự của dân, do dân, vì dân.

⁽¹⁾ Đảng Cộng sản Việt Nam: *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XI*, Nxb. Chính trị quốc gia, 2011, tr.88.

- Tư tưởng về quốc phòng toàn dân, xây dựng lực lượng vũ trang nhân dân.
- Tư tưởng về phát triển kinh tế và văn hóa, không ngừng nâng cao đời sống vật chất và tinh thần của nhân dân.
- Tư tưởng về đạo đức cách mạng, cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư.
- Tư tưởng về chăm lo bồi dưỡng thế hệ cách mạng cho đời sau.
- Tư tưởng về xây dựng Đảng trong sạch, vững mạnh, cán bộ, đảng viên vừa là người lãnh đạo, vừa là người đầy tớ thật trung thành của nhân dân...

Những nội dung cơ bản trên được hình thành, từng bước bổ sung, phát triển và hoàn thiện trong quá trình hoạt động cách mạng của Người, đặc biệt được thể hiện đúc kết trong các trước tác cực kỳ phong phú, đa dạng trong 15 tập *Hồ Chí Minh Toàn tập*. Suy nghĩ, tìm hiểu về các nội dung cơ bản trên, chúng ta thấy rõ một hệ thống quan điểm toàn diện và sâu sắc về những vấn đề cơ bản của cách mạng Việt Nam, không chỉ có ý nghĩa quyết định cho mọi thắng lợi của cách mạng gần 100 năm qua mà còn là ánh sáng mãi mãi soi đường cho sự nghiệp xây dựng, phát triển và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam trong tương lai.

Sự sâu sắc, tinh độc đáo và dấu ấn riêng của tư tưởng Hồ Chí Minh là gì?

Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ IX (2001) đã khẳng định: “*Tư tưởng Hồ Chí Minh là kết quả vận dụng và phát triển sáng tạo chủ nghĩa Mác - Lênin vào điều kiện cụ thể của nước ta, kế thừa và phát triển các giá trị truyền thống tốt đẹp của dân tộc, tiếp thu tinh hoa văn hóa nhân loại*”⁽¹⁾. Thực tế cho thấy, hoàn toàn không phải Hồ Chí Minh chỉ tiếp nhận ba nguồn gốc để chuyển thành tư tưởng của mình. Một năng lực sàng lọc, chọn lọc, phát triển tinh tế và sâu sắc, sự tổng hợp các tri thức, và cao hơn, đó là sự “*khúc xạ*”⁽²⁾ và “*vượt trội*”⁽³⁾, là tài năng phi thường hiếm có của Hồ Chí Minh khi tiếp xúc, tiếp nhận, chọn lọc các tri thức khổng lồ từ ba nguồn trên.

Những nhận xét trên đây đã làm sáng tỏ kết quả, thành tựu, sản phẩm và con đường của quá trình “*Việt hóa*” nói chung và “*Hồ Chí Minh hóa*” nói riêng, các tư tưởng, lý luận, các tinh hoa văn hóa của thế giới, của châu Âu, của phương Đông và của di sản văn hóa truyền thống dân tộc qua trí tuệ uyên bác và trái tim Hồ Chí Minh.

⁽¹⁾ Đảng Cộng sản Việt Nam: *Văn kiện Đại hội Đảng lần thứ IX*, Nxb. Chính trị quốc gia, 2001, tr. 20.

⁽²⁾ Vũ Đình Hòa: *Pháp quyền nhân nghĩa Hồ Chí Minh*, Nxb. Trẻ, Tp. Hồ Chí Minh, 2007, tr.184.

⁽³⁾ Phan Ngọc: *Một thức nhận về văn hoá Việt Nam*, Nxb. Thế giới, 2018, tr.167.

Sự đánh giá sâu sắc và lựa chọn công phu, tinh anh về những giá trị mà Người chọn lọc và tiếp nhận trong các học thuyết của Khổng Tử, Giêsu, C. Mác và Tôn Dật Tiên là một minh chứng vô cùng thuyết phục không chỉ về kinh nghiệm ứng xử văn hóa của bản thân Người, mà trở thành một quan niệm tiếp nhận, sàng lọc, phát triển của dân tộc ta đối với văn hóa thế giới:

“*Học thuyết Khổng Tử có ưu điểm là sự tu dưỡng đạo đức cá nhân. Tôn giáo Giêsu có ưu điểm của nó là lòng nhân ái cao cả. Chủ nghĩa Mác có ưu điểm của nó là phương pháp làm việc biện chứng. Chủ nghĩa Tôn Dật Tiên có ưu điểm của nó là thích hợp với điều kiện nước ta... Khổng Tử, Giêsu, Mác, Tôn Dật Tiên chẳng có ưu điểm chung đó sao? Họ đều muốn mưu cầu hạnh phúc cho loài người, mưu cầu hạnh phúc cho xã hội. Nếu hôm nay họ còn sống trên đời này, tôi tin rằng họ nhất định sống chung với nhau rất hoàn mỹ như những người bạn thân thiết. Tôi cố gắng làm một người học trò nhỏ của các vị ấy*”.

Tiếp nhận những tinh hoa Văn hóa Đông, Tây quá khứ và hiện tại là con đường để Hồ Chí Minh đi tới hình thành và xây dựng hệ thống tư tưởng của mình. Song, Người là người con của phương Đông, của dân tộc Việt Nam nên để thể hiện tư tưởng của mình, Người luôn chọn cách thể hiện *cô đúc nhất, trong sáng nhất, giản dị, dễ*

hiểu nhất để đi vào trí tuệ và lòng người bằng con đường ngắn nhất. Nhờ đó, những bài nói, bài viết của Người luôn được mọi người cảm thụ sâu sắc và có sức thuyết phục mạnh mẽ. Khi cảm nhận về đặc điểm, sự độc đáo của Hồ Chí Minh, Paulmus, nhà nghiên cứu người Pháp đã có một nhận xét sâu sắc: “Người ta thấy, một người Á Đông gia nhập hàng ngũ của Mác, có thể trở thành người cộng sản ngay trên đất nước mình, không hề lay chuyển, nhưng cộng sản theo cách của mình, bởi vì Người tìm cách diễn tả và làm sinh động học thuyết đó bằng những dạng truyền thống tương tự”¹⁾. Đó là sự thấu hiểu sâu sắc tư duy, tâm tư tưởng, đặc điểm riêng độc đáo của một người cộng sản Việt Nam - Hồ Chí Minh.

Một đặc trưng trong minh triết Hồ Chí Minh, đó là sự thống nhất không thể tách rời của ba nhân tố “vận dụng”, “phát triển”, “sáng tạo” và cách thể hiện, cách diễn đạt độc đáo kết quả của sự thống nhất ba nhân tố: giản dị, cô đọng, khúc chiết, ngắn gọn như một châm ngôn, một danh ngôn. Nó được thể hiện trong những khái quát vĩ mô nhất và cả trong những lời căn dặn cụ thể nhưng sâu xa về ý nghĩa.

Những năm qua, theo sự chỉ đạo của Đảng, các cấp ủy đảng đã triển khai việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh trong toàn Đảng, toàn dân và toàn quân. Hàng triệu người đã được tiếp cận với

¹⁾ Hồ Chí Minh, Việt Nam, Á châu, Nxb. Dusenil, Paris, 1971, tr.159.

sự nghiệp, tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh. Những kết quả bước đầu đã được khẳng định, song, từ đòi hỏi của thực tiễn, việc học tập đó không có kết thúc, bởi vì tư tưởng Hồ Chí Minh “mãi mãi soi đường cho sự nghiệp cách mạng của nhân dân ta”.

Có nhiều con đường để tiếp cận, thấm thấu, hiểu biết về tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh. Đọc trực tiếp trước tác của Người trong bộ sách *Hồ Chí Minh Toàn tập* là rất cần thiết và quan trọng, song không phải ai cũng có điều kiện thực hiện được. Tìm đọc từng trước tác (bài viết, bài nói...) của Người đáp ứng nhu cầu học tập theo chuyên đề hoặc theo nghề nghiệp. Đọc và suy nghĩ qua các công trình khoa học, các cuốn sách, tài liệu học tập, bài báo nghiên cứu, giới thiệu về tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh. Nghe, suy ngẫm, thảo luận và cố gắng vận dụng vào thực tiễn qua bài giảng của các nhà khoa học, bài thuyết trình của các báo cáo viên về tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, v.v...

Tất cả các cách đó đều cần thiết và đáng quý.

Khác với các cách làm trên, bộ sách này đã chọn lọc công phu từ hàng chục ngàn trang sách của *Hồ Chí Minh Toàn tập*, những câu, những đoạn, những lời hay, khúc chiết, hàm súc, dễ đi vào lòng người và sắp xếp thành một hệ thống theo dạng từ điển để người đọc vừa được trực tiếp đọc, suy ngẫm tác phẩm của Người không phải qua một sự phân tích hay bình luận gián tiếp nào, vừa

hoàn toàn có điều kiện học tập, suy ngẫm về các “danh ngôn” theo từng chủ đề cụ thể. Mỗi câu được trích dẫn trong công trình này đều có chú thích đầy đủ nguồn dẫn để khi người đọc cần hiểu toàn diện hơn có thể dễ dàng tìm về xuất xứ. Qua cách làm trên, có thể nghĩ rằng, những nội dung căn cốt nhất, cốt lõi, cái hồn của mình triết Hồ Chí Minh được thể hiện sinh động, đồng thời, qua đó, chúng ta còn thấy hiện lên sáng tỏ những phẩm chất vô cùng cao quý mà bình dị của nhân cách một con người vĩ đại - nhân cách Hồ Chí Minh.

Theo hướng tuyển chọn trên, để bộ sách và từng tập trong bộ sách có thể đến với đông đảo bạn đọc, những người tuyển chọn đã sắp xếp thành 12 tập theo các chủ đề. Các chủ đề này chứa đựng nội dung cơ bản trong tư tưởng Hồ Chí Minh song được lựa chọn theo hướng như những danh ngôn, châm ngôn vừa dễ hiểu, vừa sâu sắc và sắp xếp theo dạng từ điển (*lôgic theo chủ đề, thứ tự chữ đầu theo A, B, C...*).

Tên chung của bộ sách là **“Vang vọng lời nước non”**. Tên của mỗi tập sách đều lấy một câu văn của Bác Hồ thể hiện cô đúc nội dung chính của từng tập sách. Bạn đọc sẽ tìm thấy những tư tưởng cực kỳ sâu sắc, cô đọng, phong phú và dễ tiếp nhận, học tập từ các câu được trích dẫn trong mỗi tập sách. Các tập cụ thể của bộ sách:

Tập 1. Tôi hiến cả đời tôi cho dân tộc tôi. Tâm sự, tự sự của Chủ tịch Hồ Chí Minh về cuộc đời hoạt động cách

mạng phong phú, sôi nổi và sự cống hiến trọn đời mình cho sự nghiệp cách mạng của Đảng, dân tộc, nhân dân Việt Nam, như là những lời tự bạch của Người đối với dân tộc và nhân loại.

Tập 2. Dân tộc Việt Nam là một, nước Việt Nam là một. Chủ tịch Hồ Chí Minh đề cập về truyền thống quý báu của dân tộc được đúc kết qua hàng ngàn năm lịch sử, về lòng yêu nước, ý chí kiên cường, bất khuất, khát vọng độc lập, tự do, thống nhất và toàn vẹn lãnh thổ của Tổ quốc và xây dựng một nước Việt Nam giàu mạnh.

Tập 3. Đảng cần phải mạnh hơn bao giờ hết. Chủ tịch Hồ Chí Minh đề cập về Đảng Cộng sản Việt Nam, về sự cần thiết phải có Đảng, vị trí, vai trò và bản chất của Đảng, mục tiêu, lý tưởng của Đảng, phương thức lãnh đạo, nội dung xây dựng Đảng Cộng sản Việt Nam trong sạch, vững mạnh. Những tư tưởng của Người về Đảng Cộng sản Việt Nam là nền tảng tư tưởng, kim chỉ nam, góp phần quan trọng xây dựng Đảng ta xứng đáng là người lãnh đạo, người đầy tớ thật trung thành của nhân dân.

Tập 4. Trong bầu trời không gì quý bằng nhân dân. Chủ tịch Hồ Chí Minh đề cập về vị trí, vai trò, sức mạnh to lớn của nhân dân trong sự nghiệp dựng nước và giữ nước của dân tộc ta. Tư tưởng lấy dân làm gốc, quý trọng sức dân và phát huy vai trò của nhân dân trong sự nghiệp cách mạng trở thành chân lý của dân tộc Việt Nam: Những câu nói của Người về xây dựng nhà nước của dân,

do dân, vì dân, về dân chủ là những chỉ dẫn quý báu, có giá trị lớn, phục vụ nghiên cứu, giảng dạy, học tập không chỉ riêng môn học tư tưởng Hồ Chí Minh mà còn cho nhiều môn khoa học xã hội khác.

Tập 5. Phải xứng đáng là người lãnh đạo, là người dày tớ thật trung thành của nhân dân. Chủ tịch Hồ Chí Minh đề cập về xây dựng đội ngũ cán bộ, đảng viên của Đảng, Nhà nước và hệ thống chính trị; về vị trí, vai trò của người cán bộ, đảng viên trong sự nghiệp cách mạng; về tiêu chuẩn người cán bộ, đảng viên; quan niệm của Hồ Chí Minh về công tác cán bộ gồm: Tuyển chọn, đào tạo, huấn luyện cán bộ, bố trí sử dụng cán bộ; yêu cầu xây dựng đội ngũ cán bộ, đảng viên trong sạch, vững mạnh, “vừa hồng, vừa chuyên”.

Tập 6. Thang thuốc hay nhất là thiết thực phê bình và tự phê bình. Chủ tịch Hồ Chí Minh đề cập về vị trí, vai trò, tính chất, nội dung, ý nghĩa tự phê bình và phê bình; về sự trung thực, thẳng thắn, thành khẩn, nghiêm túc và khéo léo trong tự phê bình và phê bình để mỗi cán bộ, đảng viên làm tròn nghĩa vụ trước Đảng và nhân dân.

Tập 7. Còn sống thì còn phải học. Chủ tịch Hồ Chí Minh đề cập về giáo dục, khẳng định mạnh mẽ nghị lực, sự vươn lên của mỗi người bằng cách học và tự học, “*Học không bao giờ ngừng*”, qua đó, giúp người đọc thấy được vị trí, vai trò của việc học tập và học tập suốt đời. Vì vậy, để trở thành phong trào toàn dân học tập thì phải có sự

tham gia của các cấp, các ngành, nhất là đội ngũ “*anh chị em giáo viên*” và chính Bác Hồ là tấm gương sáng về học tập suốt đời: “*Tôi năm nay 71 tuổi, ngày nào cũng phải học*”.

Tập 8. Văn hóa soi đường cho quốc dân đi. Chủ tịch Hồ Chí Minh đề cập về văn hóa, các loại hình loại thể văn học, nghệ thuật, lối sống, nếp sống, truyền thống văn hóa dân tộc; di tích lịch sử... Nội dung khẳng định vị trí, vai trò của văn hóa đối với sự nghiệp cách mạng giải phóng dân tộc và xây dựng đất nước. Đảng, Nhà nước cần phải coi trọng và xác định văn hóa là nền tảng tinh thần, là mục tiêu và động lực, soi đường cho quốc dân đi.

Tập 9. Đại đoàn kết là một lực lượng tất thắng. Chủ tịch Hồ Chí Minh đề cập về đại đoàn kết, khẳng định đại đoàn kết là một nguyên nhân có ý nghĩa quyết định đối với sự nghiệp bảo vệ và xây dựng đất nước của dân tộc ta trong lịch sử hàng ngàn năm qua. Tập “*Đại đoàn kết là một lực lượng tất thắng*” đã chỉ ra cho người đọc, nhất là cán bộ, đảng viên phải luôn nhận thức sâu sắc về vị trí, vai trò của đại đoàn kết; dù bất cứ hoàn cảnh nào cũng phải giữ gìn khối đoàn kết và chỉ có đoàn kết toàn Đảng, đoàn kết toàn dân và tinh thần đoàn kết quốc tế trong sáng, thủy chung tạo nên sức mạnh tinh thần để Đảng ta lãnh đạo nhân dân ta giành thắng lợi trong sự nghiệp cách mạng.

Tập 10. Trung với Đảng, hiếu với dân. Chủ tịch Hồ Chí Minh đề cập về xây dựng lực lượng vũ trang

nhân dân. Tập sách cung cấp cho người đọc những chỉ dạy của Chủ tịch Hồ Chí Minh đối với Bộ đội và Công an để thực sự là lực lượng vũ trang cách mạng tuyệt đối trung thành với Đảng, gắn bó mật thiết và tận hiếu với dân. Tập *“Trung với Đảng, hiếu với dân”* còn giúp cho bạn đọc thấu hiểu nội dung, biện pháp công tác của Bộ đội, Công an. Hiếu với nhân dân là bản chất của Bộ đội và Công an cách mạng.

Tập 11. Ngoại giao hòa bình và hữu nghị giữa các dân tộc. Chủ tịch Hồ Chí Minh đề cập về đường lối đối ngoại nhất quán của Đảng ta đó là Việt Nam mong muốn và sẵn sàng thiết lập quan hệ bình đẳng với tất cả các nước dân chủ trên thế giới. Qua tập sách, giúp người đọc nhận thức được mong muốn lớn nhất của Bác Hồ là xây dựng Việt Nam trở thành một đất nước độc lập, thống nhất, hòa bình và phát triển, đóng góp quan trọng vào một thế giới không còn chiến tranh, không còn đói nghèo, một thế giới hòa bình, hữu nghị, hợp tác và phát triển.

Tập 12. Tôi để lại muôn vàn tình thân yêu là những lời căn dặn tâm huyết, giàu tình yêu sâu sắc của Chủ tịch Hồ Chí Minh đối với các giai cấp, tầng lớp nhân dân, các cháu thiếu niên, nhi đồng, thanh niên, phụ nữ, phụ lão, lực lượng vũ trang và bạn bè quốc tế. Muôn vàn tình thân yêu đó thể hiện phẩm chất nhân văn cao đẹp của Chủ tịch Hồ Chí Minh đối với nhân dân ta.

Tư tưởng Hồ Chí Minh là một hệ thống những quan điểm toàn diện và sâu sắc về những vấn đề cơ bản của cách mạng Việt Nam, vì vậy, việc tuyển chọn trên không có khả năng bao quát hết tư tưởng của Người. Ban Tuyên giáo Trung ương cảm ơn các nhà khoa học: GS. TS. NGUYỄN. Phùng Hữu Phú; Trung tướng, PGS. TS. Trần Vi Dân; GS. TS. Mạch Quang Thắng; PGS. TS. Lý Việt Quang; PGS. TS. Doãn Thị Chín đã đồng tình và góp nhiều ý kiến quý báu cho bộ sách. Bộ phận biên soạn đã nghiêm túc sửa chữa, bổ sung theo các góp ý hợp lý, hợp tình, khoa học của Hội đồng. Với mục tiêu có được một sản phẩm mang tính phổ cập đến đông đảo mọi tầng lớp nhân dân, bộ sách chắc chắn sẽ không tránh khỏi những thiếu sót. Rất mong bạn đọc thông cảm và góp ý.

Hy vọng rằng, bộ sách này sẽ trực tiếp góp phần làm cho minh triết Hồ Chí Minh đi vào đời sống của dân tộc, của người dân Việt Nam như một động lực củng cố niềm tin khoa học và tình yêu đối với Bác Hồ vĩ đại. Trở về với cội nguồn Hồ Chí Minh, dân tộc ta sẽ vững tâm, đi đúng, đi xa hơn nữa hôm nay và mai sau tới mục đích cao đẹp mà cả đời mình Chủ tịch Hồ Chí Minh theo đuổi *“phấn đấu cho quyền lợi của Tổ quốc và hạnh phúc của quốc dân”*.

BAN TUYÊN GIÁO TRUNG ƯƠNG

*Chủ tịch Hồ Chí Minh thăm đơn vị
bộ đội địa phương Cao Bằng, năm 1950*

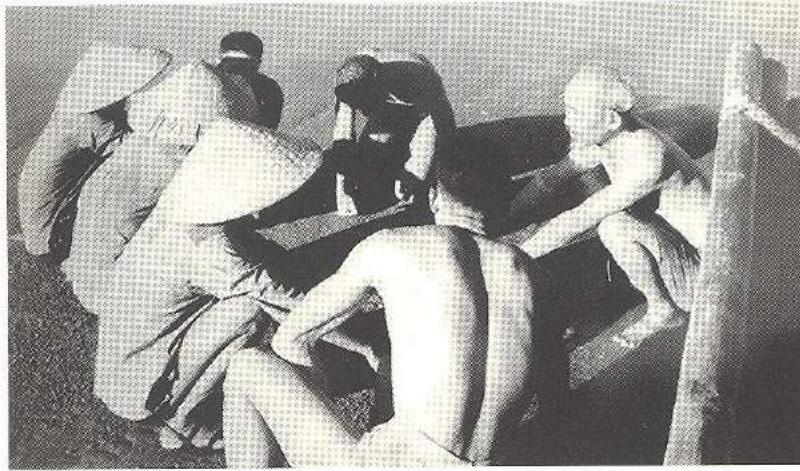
*Chủ tịch Hồ Chí Minh nghỉ chân trên đường ra trận
trong Chiến dịch Biên giới, năm 1950*

Chủ tịch Hồ Chí Minh xem bản đồ tác chiến, năm 1950

*Chủ tịch Hồ Chí Minh chụp ảnh với Đoàn đại biểu nhân dân
Việt Nam do Trưởng đoàn Hoàng Quốc Việt dẫn đầu trước khi
lên đường thăm nước CHDCND Triều Tiên, ngày 30/6/1951*

Chủ tịch Hồ Chí Minh trò chuyện với ngư dân trên bãi biển Sầm Sơn, năm 1960

Bộ đội tên lửa đón Chủ tịch Hồ Chí Minh đến thăm ngay trên trận địa, năm 1965

Ai là dân Việt Nam khỏe mạnh, muốn đánh Tây - Nhật, không sợ khó nhọc, nguy hiểm đều có thể thành một đội viên du kích. Nên chú ý những người nhanh nhẹn, dũng cảm có kinh nghiệm đánh giặc chút ít, nhất là những người đã đi lính.

(Chiến thuật du kích, Tổng bộ Việt Minh xuất bản tháng 5-1944, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.3, tr.502)

Ẩn nấp trong một chỗ trực quân giặc đi qua thoát ra đánh úp, thế gọi là phục kích. Phục kích dễ thắng lợi hơn tập kích.

(Chiến thuật du kích, Tổng bộ Việt Minh xuất bản tháng 5-1944, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.3, tr.514)

Bất kỳ việc to hay việc nhỏ đều phải có kế hoạch. Kế hoạch đầy đủ thì thành công. Kế hoạch không đầy đủ thì thành công một phần nửa. Không có kế hoạch thì hoàn toàn thất bại.

(Điện gửi Hội nghị quân sự toàn quốc, ngày 19-10-1947, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.5, tr.264)

Bên ta phải biết rõ địch, nhưng đồng thời *không để địch biết ta*. Vì vậy, nhiệm vụ của tình báo là hết sức *giữ kín* tình hình và tin tức của ta, không cho lọt đến địch.

(Thư gửi Hội nghị Tình báo, tháng 8-1949, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.6, tr.191)

Bình là việc lớn của nước. Phải xét cho rõ chỗ sống chết, đạo mất còn, phải kinh qua năm việc, cân nhắc kế hoạch của ta, xét rõ tình hình ta với địch, năm việc là:

1 - Là đạo, nghĩa là tất cả dân đồng tình với ta, có thể cùng sống chết mà không sợ nguy hiểm.

2 - Là giỏi, tức là ngày đêm, sáng tối, rét ấm, gió lặng nắng mưa.

3 - Là đất, nghĩa là gần xa, rộng hẹp, hiểm bằng sinh tử.

4 - Là tướng, tướng phải có mưu trí, phải được người ta tin cậy, phải tốt với dân và lính, phải gan góc, phải có thái độ nghiêm trang và kỷ luật tề chỉnh. Tướng phải đủ: trí, tín, nhân, dũng, nghiêm.

5 - Là pháp, nghĩa là cách tổ chức quân đội, quân phí, quân nhu, v.v..

Người làm tướng phải rõ năm điều đó, rõ thì thắng, không rõ thì bại.

Ai được lòng dân, được thiên thời địa lợi, có tướng giỏi, theo đúng phép dùng binh, quân đội mạnh hơn, binh lính luyện tập hơn, thưởng phạt công bình hơn - thì bên ấy thắng. Ngày nay cần có ba điều nữa:

- 1- Vàng bạc ai đầy đủ hơn.
- 2- Sinh sản ai nhiều hơn.
- 3- Ngoại giao ai thuận lợi hơn, thì thắng.

(*Phép dùng binh của ông Tôn Tử*, Tổng bộ Việt Minh xuất bản tháng 2-1945, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.3, tr.558-559)

Bộ đội chủ lực ở chiến trường *Bắc Bộ* thì phải dùng vận động chiến linh hoạt, để tiêu diệt từng mảng sinh lực địch, làm cho địch yếu đi, phối hợp với công kiên chiến từng bộ phận, để tranh lấy những cứ điểm và thị trấn nhỏ ở đó địch sơ hở, yếu ớt.

(*Báo cáo trước Hội nghị lần thứ tư Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa II*, ngày 25-01-1953, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.8, tr.28)

Bộ đội chưa ăn cơm, cán bộ không được kêu mình đói. Bộ đội chưa đủ áo mặc, cán bộ không được kêu mình rét. Bộ đội chưa đủ chỗ ở, cán bộ không được kêu mình mệt. Thế mới dân chủ, mới đoàn kết, mới tất thắng.

(*Bài nói tại Hội nghị kiểm thảo chiến dịch đường số 18*, báo *Quân đội nhân dân*, ngày 04-5-1951, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.7, tr.76)

Bộ đội cũng ví như con dao cái súng, không lau chùi luôn sẽ hỏng. Chăm tập luyện sẽ tiến bộ.

(*Nói chuyện tại Hội nghị quân sự lần thứ V*, tháng 8-1948, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.5, tr.595)

Bộ đội địa phương phải phụ trách đánh những trận vừa vừa, và phải chuẩn bị chiến trường sẵn sàng khi Vệ quốc quân đánh trận to ở địa phương mình.

(*Việt Bắc quyết thắng*, viết khoảng tháng 9-1949, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.6, tr.212)

Bộ đội phải hết lòng giúp dân, tham gia củng cố hậu phương ta ngày càng vững mạnh. Phải cùng với các cơ quan nhà nước và các đoàn thể, chấp hành thật tốt các

chính sách đối với anh em thương binh, bệnh binh và các gia đình có công với kháng chiến.

*(Nói chuyện với cán bộ cao cấp toàn quân, ngày 11-5-1969,
Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.15, tr.568)*

Bộ đội phải kính trọng dân, giúp đỡ dân.

Dân phải thương yêu bộ đội, ủng hộ bộ đội.

Quân và dân phải luôn luôn đoàn kết nhất trí.

*(Gửi toàn thể cán bộ và chiến sĩ Đường số 4 cùng dân quân du kích
và đồng bào trong miền Đường số 4, báo Cứu quốc,
ngày 02-12-1949, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.6, tr.253)*

Bộ đội phải tập luyện, phải sẵn sàng để đánh được, đồng cam cộng khổ. Tôn Tử có nói “lính chưa ăn, tướng không được than phiền đói; lính chưa nghỉ, tướng không được kêu mệt; lính chưa đi ngủ, tướng không được nằm”.

*(Điện gửi Hội nghị quân sự toàn quốc, ngày 19-10-1947,
Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.5, tr.264)*

Bộ đội ta được dân yêu, dân tin, dân phục thì nhất định thắng lợi.

*(Nói chuyện tại Hội nghị quân sự lần thứ năm,
tháng 8-1948, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.5, tr.595)*

Bộ đội ta là bộ đội nhân dân, bộ đội cách mạng, có truyền thống anh dũng, khắc khổ, kiên nhẫn, cần kiệm, chất phác, việc khó khăn nguy hiểm mấy cũng không sợ,

nhất định làm cho kỳ được. Đó là truyền thống, đạo đức, tác phong tốt, phải luôn luôn giữ vững và phát triển.

*(Nói chuyện với các đại biểu quân đội, thương binh và quân nhân
phục viên nhân dịp Tết Đinh Dậu, ngày 29-01-1957,
Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.10, tr.490)*

Bộ đội ta tiêu diệt được giặc dốt, tức là tiêu diệt được một lực lượng hậu thuẫn của thực dân.

*(Thư gửi toàn thể bộ đội Khu II và Khu III, ngày 24-02-1948,
Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.5, tr.469)*

...bộ đội ta, trước hết là cán bộ, phải học tập để phát huy ưu điểm, sửa chữa khuyết điểm, nâng cao trình độ về mọi mặt, làm cho ta càng đánh càng mạnh, càng đánh càng thắng.

*(Thư gửi lớp chính huấn cán bộ trung, cao cấp của Quân đội,
tháng 5-1969, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.15, tr.576)*

Bộ đội thì hết lòng bảo vệ, giúp đỡ nhân dân, nhân dân thì hết lòng thương yêu, giúp đỡ bộ đội, cùng bộ đội anh dũng đánh giặc.

*(Thư gửi Chủ tịch Nguyễn Hữu Thọ và Trung ương
Mặt trận Dân tộc giải phóng miền Nam, ngày 08-5-1968,
Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.15, tr.455)*

Bộ đội và công an phải hết sức cảnh giác, không được chủ quan, khinh địch, phải dựa vào lực lượng của nhân dân, phải làm cho mỗi người dân hiểu nhiệm vụ

bảo vệ Tổ quốc, thì sẽ có hàng triệu người làm tai mắt giúp công an, giúp bộ đội.

(Bài nói chuyện với các đại biểu nhân dân thành phố Hải Phòng, báo Nhân Dân, ngày 02-6-1955, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.9, tr.503)

Bộ đội, dân quân là những người được Đảng và Chính phủ tin cậy để giữ gìn trật tự, bảo vệ Tổ quốc.

(Nói chuyện với nhân dân, bộ đội, cán bộ, tại Yên Châu (Sơn La), ngày 08-5-1959, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.12, tr.212)

Các cán bộ và chiến sĩ Công an nhân dân phải ra sức trau dồi:

Đạo đức cách mạng, cần kiệm liêm chính, chí công vô tư, liên hệ chặt chẽ với quần chúng, một lòng một dạ phục vụ nhân dân.

(Bài nói tại Đại hội thi đua lực lượng Công an nhân dân, ngày 12-10-1966, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.15, tr.169-170)

CÁC CẤP CHỈ HUY CẦN PHẢI:

a) Biết rõ bộ đội, chăm nom bộ đội.

b) Mỗi một cái mệnh lệnh đưa ra, thì cần phải *mau chóng và chuyển khắp* đến từng đội viên và phải thi hành *triệt để*.

c) Mỗi người chỉ huy về quân sự cũng như về chính trị, phải làm *kiểu mẫu*. Phải giữ đúng *đạo đức* của quân nhân.

TẤT CẢ CÁC ĐỘI VIÊN CẦN PHẢI:

a) Ra sức học tập kinh nghiệm, và cố gắng nghiên cứu kỹ thuật.

b) Rèn luyện tinh thần chịu khó, chịu khổ.

TOÀN THỂ BỘ ĐỘI TA CẦN PHẢI:

Ra sức *thực hành những nghị quyết* đã do những hội nghị quân sự toàn quốc ấn định. Phải thực hành cho đến nơi đến chốn.

(Thư gửi Quân đội quốc gia Việt Nam nhân dịp kỷ niệm Quốc khánh lần thứ hai, báo Vệ quốc quân, ngày 02-9-1947, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.5, tr.236-237)

Các chiến sĩ và nhân dân,

Như cá với nước phải gần gũi nhau.

(Kinh nghiệm du kích Pháp, Cục Chính trị xuất bản năm 1947, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.5, tr.406)

Các chú anh hùng thì cần nhận rõ: Vinh dự của các chú rất lớn, mà nhiệm vụ của các chú cũng rất to, các chú phải luôn luôn cố gắng, tiến bộ mãi. Phải khiêm tốn và gần gũi anh em, làm gương mẫu về mọi mặt. Phải ra sức học tập chính trị, quân sự, chuyên môn và văn hóa. Phải trau dồi đạo đức cách mạng, phải thường xuyên phê bình và tự phê bình. Tuyệt đối chống tự cao tự đại, cho mình là giỏi rồi. Phải luôn luôn nhớ rằng: Thành tích là thành

tích tập thể, anh hùng là anh hùng tập thể, chứ không phải là thành tích và anh hùng cá nhân. Đó là vinh dự chung của toàn quân, chứ không phải riêng của cá nhân.

(Bài nói với các anh hùng mới được tuyên dương, ngày 31-8-1955, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.10, tr.99)

Các chú dù là đại đoàn trưởng, trung đoàn trưởng, hay tiểu đoàn trưởng, cũng chỉ là những người đặt kế hoạch và điều khiển đánh trận. Lúc ra trận, việc đặt mìn, phá lô cốt đều do tay anh em đội viên làm.

(Bài nói chuyện tại Trường Chính trị trung cấp quân đội, ngày 25-10-1951, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.7, tr.219)

Các chú không lấy của công làm của tư, không lấy chiến lợi phẩm về cho gia đình bè bạn mới chỉ là Liêm một nửa. Các chú phải dạy cho bộ đội và khuyến khích nhân dân không lấy của công, không lấy chiến lợi phẩm làm của riêng mới thật là Liêm.

(Bài nói chuyện tại Trường Chính trị trung cấp quân đội, ngày 25-10-1951, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.7, tr.220)

...các chú nhận một nhiệm vụ quan trọng và vẻ vang như nhiệm vụ này, tức là giúp nhân dân nước bạn. Mà giúp nhân dân nước bạn tức là mình tự giúp mình.

(Thư gửi các đơn vị bộ đội ta có nhiệm vụ tác chiến ở Thượng Lào, ngày 3-4-1953, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.8, tr.105)

Các đồng chí là một đoàn thể, một gia đình thì phải thật thà đoàn kết. Đoàn kết và kỷ luật làm cho bộ đội

mạnh, đoàn thể mạnh. Nếu ta không trọng kỷ luật, thì ta làm cho bộ đội yếu đi, đoàn thể yếu đi.

(Lời nói chuyện trong buổi lễ bế mạc lớp bồi túc trung cấp, khoảng tháng 10-1947, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.5, tr.260)

Các em là đội cảm tử. Các em cảm tử để cho Tổ quốc quyết sinh.

(Thư gửi các chiến sĩ cảm tử quân Thủ đô, ngày 27-01-1947, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.5, tr.44)

Các liệt sĩ đã hy sinh, nhưng công trạng to lớn của các liệt sĩ đã ghi sâu vào lòng dạ của toàn dân và non sông đất nước.

Các liệt sĩ đã hy sinh, nhưng chí khí dũng cảm của các liệt sĩ đã thấm nhuần vào tâm hồn của toàn quân và dân ta trong cuộc kiên quyết đấu tranh đặng giành hòa bình, thống nhất, độc lập và dân chủ trong cả nước.

(Diễn từ trong buổi lễ đặt vòng hoa ở Đài liệt sĩ, ngày 31-12-1954, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.9, tr.223)

Các lớp cán bộ trước là những người đã phát rừng, cày đất, gieo mạ, tát nước. Mà các cháu trong lớp này là những cán bộ phải chuẩn bị sẵn sàng để đi gặt lúa. Vậy các cháu phải ra sức thi đua:

Luyện tập thân thể cho mạnh mẽ

Nghiên cứu kỹ thuật cho thông thạo.

Trau dồi tinh thần cho vững chắc.

Hun đúc đạo đức của người quân nhân cách mạng cho vững vàng.

(Thư gửi lớp “Chuẩn bị tổng phản công” Trường Trung học Lục quân Trần Quốc Tuấn, báo Cứu quốc, ngày 09-11-1949, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.6, tr.243)

Cái gì cũng đặc biệt đối với đặc công. Chũ đặc biệt quán xuyên tất cả, từ lúc tập luyện cho đến lúc đi đánh, cũng như lúc về.

Mưu trí phải đặc biệt linh hoạt.

Kỹ thuật phải đặc biệt huấn luyện thuần thục.

Lập trường chính trị phải đặc biệt vững chắc.

Ở đây Bác thấy một loạt chũ đặc biệt, đặc biệt tất cả.

Kỷ luật phải đặc biệt nghiêm minh.

Quyết tâm thắng địch, quyết tâm tiêu diệt địch cũng phải đặc biệt cao.

Đối với Đảng, phải đặc biệt trung thành.

Đối với dân, phải đặc biệt thân ái.

Bất kỳ nhiệm vụ gì, bất kỳ nhiệm vụ đặc biệt nào cũng phải hoàn thành và hoàn thành cho tốt.

(Bài nói chuyện với đại biểu cán bộ, chiến sĩ bình chủng đặc công, ngày 19-3-1967, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.15, tr.319-320)

Cán bộ có thân đội viên như chân tay, thì đội viên mới thân cán bộ như ruột thịt.

(Bài nói chuyện tại Hội nghị Tổng kết chiến dịch Lê Hồng Phong, từ ngày 23 đến ngày 28-10-1950, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.6, tr.458)

Cán bộ không có đội viên, lãnh tụ không có quần chúng, thì không làm gì được.

(Bài nói tại Hội nghị kiểm thảo chiến dịch đường số 18, báo Quân đội nhân dân, ngày 04-5-1951, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.7, tr.76)

Cán bộ và chiến sĩ phải luôn luôn khiêm tốn, luôn luôn cố gắng hơn nữa. Phải phát huy bản chất và truyền thống cách mạng. Phải học tập tinh thần quyết chiến quyết thắng của quân và dân miền Nam anh dũng trong cuộc kháng chiến cứu nước chống đế quốc Mỹ xâm lược và bè lũ tay sai.

(Bài nói trong buổi chiêu đãi mừng Quân đội ta 20 tuổi, ngày 22-12-1964, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.14, tr.435)

Cán bộ và chiến sĩ thương yêu nhau như ruột thịt, chia ngọt sẻ bùi. Quân và dân như cá với nước, đoàn kết một lòng, học hỏi, giúp đỡ lẫn nhau.

(Bài nói trong buổi chiêu đãi mừng Quân đội ta 20 tuổi, ngày 22-12-1964, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.14, tr.435)

... cần phải làm cho chặt chẽ thêm sự đoàn kết giữa bộ đội với bộ đội, giữa bộ đội với dân quân, giữa quân đội với nhân dân. Nâng cao cái tinh thần cán bộ giúp đỡ

chiến sĩ và nhân dân, quân đội giúp nhân dân, nhân dân giúp bộ đội.

(*Chủ nghĩa cá nhân*, báo *Sự thật*, ngày 15-10-1948, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.5, tr.625)

... cần phải nâng cao tinh thần cảnh giác, nâng cao tính tổ chức, tính kỷ luật, tích cực chấp hành điều lệnh, chấp hành những chủ trương, chính sách của Đảng và Chính phủ.

(*Bài nói tại Trường Sĩ quan Lục quân Việt Nam*, ngày 05-4-1958, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.11, tr.378-379)

Cần, Kiệm, Liêm, Chính của ta là đạo đức của người quân nhân cách mạng.

(*Bài nói chuyện tại Trường Chính trị trung cấp Quân đội*, ngày 25-10-1951, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.7, tr.220)

Cậu bé chăm chỉ học hành trong nhà trường cũng là kháng chiến. Anh dân cày cày cuốc ngoài đồng ruộng, anh thợ cặm cũi trong nhà máy, chị bán hàng buôn bán ngược xuôi, ông già xách giỏ đi câu cũng là kháng chiến. Các công chức, các nhà văn, nhà báo mải miết trước bàn giấy, cảnh tử sách cũng là kháng chiến. Các y sinh, khán hộ lăn lộn bên giường bệnh cũng là kháng chiến. Các nhà giàu có đem hết tài lực mở mang xưởng thợ, khai thác ruộng đất cũng là kháng chiến. Đó là toàn dân kháng chiến.

(*Toàn dân kháng chiến*, báo *Cứu quốc*, ngày 05-11-1945, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.4, tr.96-97)

Chẳng những quân đội đi giết giặc lập công mới anh hùng, mà cán bộ cung cấp ra sức phục vụ cũng là anh hùng. Trong mỗi người các chú đều có mầm anh hùng, các chú phát triển nó lên.

(*Bài nói tại Hội nghị cán bộ chuẩn bị Chiến dịch Tây Bắc*, ngày 09-9-1952, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.7, tr.484)

Chiến lợi phẩm cũng là của công, của nhân dân, của quốc gia, không phải của địch. Súng đạn, thuốc men, dụng cụ, lương thực là máu mủ của đồng bào. Chiến sĩ ta lại phải đổ máu mới lấy lại được. Phải biết thương tiếc, giữ gìn, bảo vệ. Không được phung phí, hoặc chiếm làm của riêng cá nhân, khi canh gác phải biết thu dọn cho ngăn nắp, và che mưa nắng cho chu đáo.

(*Bài nói chuyện tại Hội nghị tổng kết chiến dịch Lê Hồng Phong II*, khoảng cuối tháng 10-1953, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.6, tr.458-459)

Chiến lược của ta đánh thắng chiến lược của địch ngay từ lúc đầu. Địch âm mưu đánh mau thắng mau. Ta chống lại bằng *trường kỳ kháng chiến*.

(*Tình hình thế giới từ hạ tuần tháng 11 đến trung tuần tháng 12 năm 1950*, ngày 18-12-1950, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.6, tr.509)

... chiến lược tiêu hao lực lượng của địch là chiến lược rất màu nhiệm trong cuộc chiến tranh tự vệ.

(*Chiến đấu vì chính nghĩa*, báo *Cứu quốc*, ngày 06-12-1946, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.4, tr.516)

... chiến thuật du kích là: phải luôn luôn giữ quyền chủ động, phải tìm địch mà đánh, phải luôn luôn khuấy rối phá hoại địch, phải cộng những thắng lợi nhỏ thành thắng lợi to.

(*Thư gửi Hội nghị dân quân toàn quốc*, tháng 4-1948, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.5, tr.509)

Chiến thuật du kích rất hay,

Bí mật, nhanh chóng, đánh bay quân thù.

(*Kinh nghiệm du kích Pháp*, Cục Chính trị xuất bản, năm 1947, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.5, tr.407)

... Chính phủ, quân đội và nhân dân ta, đã đoàn kết thành một bức tường đồng, kiên quyết giữ gìn Tổ quốc.

(*Lời kêu gọi đồng bào toàn quốc nhân dịp kỷ niệm lần thứ ba ngày Quốc khánh nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa* ngày 02-9-1947, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.5, tr.234)

Chính trị viên phải làm người kiêu mẫu trong mọi việc.

(*Thư gửi Hội nghị chính trị viên*, tháng 3-1948, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.5, tr.485)

Chỉ phương Đông, đánh phương Tây (Thanh Đông, kích Tây)

Lợi dụng sự hỗn hợp của dân và quân đội, cố ý hợp thành những đội quân thật lớn, rồi dùng mưu này kế khác phao truyền sẽ đánh vào mặt này mặt nọ, cố ý đặt

ra giả ngôn. Lúc đó, mới huy động đội quân chủ lực đi sang một bên, hành động cực kỳ bí mật, xuất kỳ bất ý đánh úp một trận.

(*Chiến thuật du kích*, Tổng bộ Việt Minh xuất bản, năm 1942, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.3, tr.291)

Cho nên người làm tướng có mưu trí bao giờ cũng lo lắng đến lợi, đến hại. Lo đến lợi mới có đủ tin tưởng làm trọn được nhiệm vụ. Lo đến hại mới tìm mưu kế để giải trừ được gian nguy.

(*Binh pháp Tôn Tử*, báo *Cứu quốc*, ngày 17-5-1946, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.4, tr.264)

Chớ vì thắng mà kiêu, chớ chủ quan khinh địch, phải luôn luôn sẵn sàng làm trọn nhiệm vụ Đảng và Chính phủ giao cho các chú.

(*Thư gửi toàn thể cán bộ và chiến sĩ ở mặt trận Điện Biên Phủ*, báo *Nhân Dân*, từ ngày 12 đến 15-5-1954, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.8, tr.470)

- Chớ vì thắng mà kiêu ngạo, chủ quan khinh địch.
- Bộ đội phải kính trọng dân, giúp đỡ dân.
- Dân phải thương yêu bộ đội, ủng hộ bộ đội.
- Quân và dân phải luôn luôn đoàn kết nhất trí.

(*Gửi toàn thể cán bộ và chiến sĩ đường số 4 cùng dân quân du kích và đồng bào trong miền đường số 4*, báo *Cứu quốc*, ngày 02-12-1949, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.6, tr.253)

Chống bọn xâm lược và bọn phá hoại là nhiệm vụ của quân đội, của công an nói riêng và toàn dân nói chung; là nhiệm vụ mà quân đội và công an phải dựa vào nhân dân mới hoàn thành được tốt.

(Bài nói tại buổi lễ thành lập Công an nhân dân vũ trang, tháng 3-1959, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.12, tr.154)

Chúng ta cần phải cổ động dân chúng giúp đội du kích một cách hăng hái, tích cực như do thám, đưa đường, đưa thư, giúp đỡ chuyên chở, khiêng lính bị thương, tự động phá cầu, phá đường, v.v. Nếu dân chúng thật là hăng hái, thì với những vũ khí lạc hậu như: cung, nỏ, súng kíp, giáo, mác, rìu, búa, gậy gộc cũng có thể làm được việc lớn, nhất là trừng trị bọn do thám của quân địch và bọn Việt gian.

(Chiến thuật du kích, Tổng bộ Việt Minh xuất bản tháng 5 năm 1944, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.3, tr.549)

Chúng ta có ba lực lượng quân sự: Vệ quốc quân, bộ đội địa phương và dân quân du kích.

(Việt Bắc quyết thắng, viết khoảng tháng 9-1949, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.6, tr.211)

Chúng ta có thể nói quân đội của chúng ta là một quân đội anh hùng, vì lúc đầu với gậy tầm vông, với súng kíp mà trải qua chín năm kháng chiến, chúng ta đã đánh thắng quân đội xâm lược của bọn đế quốc.

Quân đội chúng ta anh hùng trong kháng chiến mà cũng anh hùng trong hòa bình.

(Lời phát biểu tại buổi chiêu đãi nhân dịp kỷ niệm 15 năm ngày thành lập Quân đội nhân dân Việt Nam, ngày 22-12-1959, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.12, tr.386)

Chúng ta luôn luôn chủ trương giữ gìn hòa bình thế giới, chung sống hòa bình giữa các nước có chế độ khác nhau. Nhưng chúng ta cũng phải luôn luôn sẵn sàng đập tan những kẻ điên cuồng gây chiến...

(Bài nói chuyện tại Đại hội liên hoan chiến sĩ thi đua toàn quân, ngày 11-7-1961, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.13, tr.157)

Chúng ta phải củng cố quân đội nhân dân là lực lượng chủ chốt để bảo vệ Tổ quốc, giữ gìn hòa bình.

(Lời kêu gọi nhân dịp Cách mạng Tháng Tám và Quốc khánh 2-9, báo Nhân Dân, từ ngày 01 đến ngày 03-9-1954, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.9, tr.38)

Chúng ta phải luôn luôn nhớ rằng: trong chiến tranh, giữ bí mật hay không là điều rất quan hệ đến sự thắng hay bại.

(Phải giữ bí mật, báo Sự thật, ngày 01-6-1950, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.6, tr.389)

Chúng ta phải nhớ luôn rằng: lối phòng giữ của chúng ta là một lối riêng, nhanh nhẹn thay đổi theo tình thế, không bao giờ làm cho đội du kích sa vào địa vị bị

động; không bao giờ để quân địch có thì giờ, có cơ hội tiêu diệt ta.

(*Chiến thuật du kích*, Tổng bộ Việt Minh xuất bản tháng 5 năm 1944, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.3, tr.547)

Chúng ta phải nhớ rằng: Càng gần thất bại, địch càng cố gắng, càng hung dữ, càng liều mạng. Càng gần thắng lợi, ta càng gặp nhiều sự gay go. Chúng ta phải chuẩn bị sẵn sàng tinh thần và lực lượng để đối phó với những khó khăn mới.

(*Lời kêu gọi nhân ngày 19-12-1950*, báo *Sự thật*, ngày 19-12-1950, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.6, tr.513)

Chúng ta phải ra sức bảo vệ Tổ quốc, bảo vệ hòa bình, cho nên chúng ta phải *củng cố quốc phòng*, bộ đội ta phải thi đua học tập chính trị và kỹ thuật, giữ vững kỷ luật và tác phong khắc khổ.

(*Diễn văn chúc mừng năm mới trong dịp lễ mừng Trung ương Đảng và Chính phủ về Thủ đô*, báo *Nhân Dân*, ngày 01-01-1955, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.9, tr.226)

Chúng ta phải ra sức xây dựng quân đội ta thành một quân đội nhân dân hùng mạnh, một quân đội cách mạng tiến lên chính quy và hiện đại, để giữ gìn hoà bình, bảo vệ Tổ quốc.

(*Thư gửi cán bộ và chiến sĩ nhân dịp Kỷ niệm ngày thành lập Quân đội nhân dân Việt Nam*, báo *Nhân Dân*, ngày 22-12-1958, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.11, tr.585)

Có chính quyền cách mạng của địa phương, có căn cứ địa vững vàng, đội du kích nhờ đó mà phát triển lực lượng và hoá ra quân chính quy...

(*Chiến thuật du kích*, Tổng bộ Việt Minh xuất bản, năm 1942, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.3, tr.536)

Có đạo đức cách mạng thì khi gặp khó khăn, gian khổ, thất bại, cũng không sợ sệt, rụt rè, lùi bước.

(*Đạo đức cách mạng*, tạp chí *Học tập*, số 12-1958, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.11, tr.602)

... Có lòng sốt sắng yêu nước, thì không mưu cũng nghĩ ra mưu, không gan rồi cũng có gan, mà ai cũng có thể đánh du kích, giúp du kích.

(*Kinh nghiệm du kích Tàu*, Cục Chính trị xuất bản, năm 1947, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.5, tr.384)

Có mấy điều cốt yếu về cách phục binh như dưới:

a) Cách thức phục binh vô luận theo kiểu đại quy mô hay tiểu quy mô, cần chọn những nơi hiểm yếu quân địch đi qua rất khó khăn và những quãng đường hẻm, v.v., lại còn phải tính tới chỗ quân ta có thể lẩn đi mau chóng vô cùng.

b) Nhằm bắn pháo binh, kỵ binh hay quan chỉ huy, cần phải tìm chỗ nào ẩn núp để bắn, ví như: Hang ở gần đường, bụi cây, nhà, những mô đất cao bên kia sông chẳng hạn.

c) Đối với đội pháo thủ, đội vận tải bên địch, cần mai phục ở trong rừng rậm, quãng đường nhỏ hẹp trên dốc, hay núp ở nhà dân chúng.

d) Đối với đội quân nhỏ và đội trinh thám bên địch, có thể núp ở ngay hai bên vệ đường cũng được.

e) Khi mai phục, cần phải núp cho thật kín và hết sức yên lặng, vô luận ngày đêm tuyết đối không được nói chuyện để địch nhân khỏi biết chỗ núp của ta. Vận nhất địch nhân đã biết ta rồi, thì phải lập tức kéo đi ngay hay thay ngay chỗ núp.

g) Khi mai phục, muốn phát động thì đợi tới khi địch nhân đã đi quá già nửa rồi, có khi cái đích mà ta định bắn (như viên quan chỉ huy) hoặc lúc quân địch đi qua đã đến giữa sông, khi nghỉ ngơi, cắm trại, ăn cơm chẳng hạn, thực tế mai phục một cách đại quy mô thì nên chia làm mấy nơi: trước, giữa và sau, rồi cùng nhau phát động làm cho quân địch bị đánh bằng mưu, làm cho chúng đại bại.

(Chiến thuật du kích, Tổng bộ Việt Minh xuất bản, năm 1942, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.3, tr.296)

Công an cách mạng là một vũ khí sắc bén của chuyên chính vô sản.

(Bài nói tại Hội nghị cán bộ ngành công an, ngày 29-4-1963, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.14, tr.71)

Công an đánh địch bên ngoài đã khó, đánh địch bên trong người còn khó khăn hơn. Vì vậy phải nâng cao kỷ luật, tính tổ chức, chống ba phải, nể nang... Làm việc phải có điều tra, nghiên cứu, không được tự kiêu, tự đại.

(Bài nói tại Lớp Nghiên cứu khóa I và Lớp Bổ túc khóa VI Trường Công an Trung ương, tháng 12-1958, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.11, tr.599)

Công an đế quốc là nanh vuốt của đế quốc để hà hiếp áp bức đa số nhân dân. Chắc các cô các chú cũng nhớ chúng nó là bọn đầu trâu mặt ngựa. Công an nhân dân phải là kiểu mẫu, phải là người chuyên trách thi hành chính sách, phương châm của Đảng và Chính phủ cho tốt. Công an nhân dân phải thực sự phục vụ nhân dân, nhưng hiện nay các cô các chú đã làm tròn nhiệm vụ ấy chưa? Chưa. Tuy đã có nhiều người tận tâm, cố gắng, nhưng lẻ tẻ vài nơi nhân dân còn chê trách đấy! Các cô, các chú phải cố gắng làm tròn nhiệm vụ của người công an nhân dân của một nước dân chủ nhân dân.

(Bài nói tại Trường Công an trung cấp khóa 2, năm 1951, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.7, tr.269-270)

Công an là bạn dân, thì những việc, nhất là những việc oanh liệt của quân và dân ở các địa phương, công an cần phải biết rõ.

(Thư gửi học viên Ban huấn luyện công an, tháng 5-1950, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.6, tr.387)

Công an là một bộ máy để thực hiện chuyên chính dân chủ nhân dân, bảo vệ nền chuyên chính của nhân dân đối với các thế lực phản động khác.

Muốn có dân chủ thật sự, phải chuyên chính thật sự, nếu không bọn xấu sẽ làm hại nhân dân. Muốn chuyên chính thật sự, phải thật sự dân chủ với nhân dân. Dân có mến, yêu, tin công an thì mới giúp công an chuyên chính với địch để tiến lên chủ nghĩa xã hội.

(Bài nói tại Lớp nghiên cứu khóa I và lớp bổ túc khóa VI Trường Công an Trung ương, Hồ Chí Minh toàn tập, Sdd, t.11, tr.598)

Công an ta phải:

- Tăng cường cuộc đấu tranh chống phản cách mạng dưới mọi hình thức.

- Giữ gìn thật tốt trật tự, an ninh.

Để hoàn thành tốt nhiệm vụ đó, cán bộ và chiến sĩ cần phải:

- Luôn luôn nâng cao trình độ giác ngộ xã hội chủ nghĩa.

- Đoàn kết chặt chẽ nội bộ, đoàn kết chặt chẽ giữa công an nhân dân vũ trang, đoàn kết chặt chẽ giữa công an và nhân dân, và dựa vào lực lượng to lớn của nhân dân.

- Phát huy dân chủ nội bộ; kiện toàn tổ chức thành một lực lượng thật vững mạnh của nền chuyên chính vô sản.

(Bài nói tại Hội nghị công an toàn quốc lần thứ 14, tháng 01-1960, Hồ Chí Minh toàn tập, Sdd, t.12, tr.457-458)

Công an và quân đội là hai cánh tay của nhân dân, của Đảng, của Chính phủ, của vô sản chuyên chính.

(Bài nói tại buổi lễ thành lập Công an nhân dân vũ trang, tháng 3-1959, Hồ Chí Minh toàn tập, Sdd, t.12, tr.153)

Công an với dân phải đoàn kết nghĩa là phải khuyến khích cho dân phê bình công an. Trong 10 lần phê bình cũng có lần đúng, có lần không đúng. Đúng thì nhận, không đúng thì giải thích.

(Bài nói tại Trường Công an trung cấp khóa 2, năm 1951, Hồ Chí Minh toàn tập, Sdd, t.7, tr.270)

Công dân đều bình đẳng trước pháp luật. Đoàn bà có quyền bình đẳng với đàn ông về mặt chính trị, kinh tế, văn hoá, xã hội và gia đình.

(Báo cáo về dự thảo Hiến pháp sửa đổi tại Kỳ họp thứ 11, Quốc hội khoá I nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa, ngày 18-12-1959, Hồ Chí Minh toàn tập, Sdd, t.12, tr.377)

Công tác của người tướng là:

1. *Đối với kỷ luật:* Trong quân đội, mệnh lệnh từ trên xuống dưới, phải thấm xuống tới mỗi đội viên. Chỗ nào mệnh lệnh không xuống tới thì chỗ đó hỏng. Báo cáo từ dưới lên phải cho thật thà, nhanh chóng, thiết thực.

Về kỷ luật, phải thưởng phạt công minh. Chớ vì ưa ai mà thưởng, ghét ai mà phạt, ai hầu với mình thì dùng, ai trực tính nói ngay thì bỏ.

2. *Đối với binh sĩ*, thì lời ăn tiếng nói, niềm vui, nỗi buồn, quần áo, nhất nhất phải biết rõ và hết sức chăm nom. Có đồng cam cộng khổ với binh sĩ thì khi dẫn họ đi đâu, dù nguy hiểm mấy họ cũng vui lòng đi, khi bảo họ đánh, họ sẽ hăng hái đánh.

Bộ đội cũng ví như con dao cái súng, không lau chùi luôn sẽ hỏng. Chăm tập luyện sẽ tiến bộ. Bộ đội ta, tuy còn trẻ mà tiến bộ rất mau, nếu người tướng mà không chịu học hỏi, cứ đứng một chỗ thì nhất định bị lạc hậu.

3. *Đối với dân*, thì chắc các đồng chí đã có nhiều kinh nghiệm rồi. Bộ đội được dân yêu, dân tin, dân phục thì nhất định thắng lợi.

4. *Đối với địch*, thì tuyệt đối chớ khinh địch. Tục ngữ có câu: “Sư tử muốn bắt con chuột cũng phải dùng hết sức mới bắt được”. Khinh địch thì nhất định sẽ thất bại.

(*Nói chuyện tại Hội nghị quân sự lần thứ năm, tháng 8-1948, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.5, tr.595*)

Công tác phá hoại đại khái chia làm hai mặt:

1. Phá hoại về mặt vật chất

a) Phá hoại đường cái quan, đường sắt cùng các đường lối khác và cầu cống.

b) Phá hoại dây thép, dây điện thoại.

c) Phá hoại sự bố phòng về quân sự: đồn trại, pháo đài, bót gác, trận tuyến.

d) Phá hoại nhà máy điện, nhà máy nước.

e) Phá hoại kho lương thực, súng đạn.

f) Phá hoại các công binh xưởng và các ngành kỹ nghệ thuộc về quân sự khác.

g) Phá hoại trại lính và các nơi cắm trại tạm thời.

2. Phá hoại về mặt tinh thần

A. Quân sự

a) Làm giảm bớt sức chiến đấu của địch quân.

b) Chia rẽ hàng ngũ địch quân.

c) Gây ra sự khiêu khích giữa quan và lính, cấp trên, cấp dưới, bên địch ác cảm lẫn nhau.

d) Liên lạc với những phần tử náo động bên địch bày cách cho họ làm binh biến.

B. Xã hội

a) Cổ động tinh thần cách mạng chiến đấu của dân chúng.

b) Bán giết dạng tiêu diệt chó săn chim mồi.

c) Âm sát Việt gian, Hán gian.

d) Phá hoại các tổ chức phản động.

(*Chiến thuật du kích*, Tổng bộ Việt Minh xuất bản tháng 5 năm 1944, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.3, tr.602-603)

Công việc đánh úp cần phải im hơi lặng tiếng, không nên xôn xao, trò chuyện âm ĩ, bắn súng lung tung. Khi chưa đến gần được địch nhân hay chưa có dịp tốt, không nên vì nghe thấy tiếng súng bên địch bắn, rồi là cũng bắn lung tung trả lại. Chỉ có khi nào có dịp tốt hay đã lọt được vào trong vòng đất đai bên địch rồi, mới có thể hô hoán tiến công được.

(*Chiến thuật du kích*, Tổng bộ Việt Minh xuất bản, năm 1942, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.3, tr.295)

Cũng như chim muốn bay cần phải có hai cánh; một cuộc chiến tranh muốn thắng lợi, cần phải có hai lực lượng chính: quân sự và chính trị.

(*Tình hình thế giới và trong nước tháng 6 và tháng 7 năm 1949*, ngày 14-6-1949, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.6, tr.158)

Cũng như muôn việc khác, việc chống tình báo địch, việc giữ bí mật, phải dựa vào sức quần chúng.

(*Giữ bí mật*, báo *Nhân Dân*, ngày 10-01-1952, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.7, tr.280)

Cuộc kháng chiến của ta là toàn dân, thực sự là cuộc chiến tranh nhân dân.

(*Bài nói tại Hội nghị cán bộ cao cấp nghiên cứu Nghị quyết Hội nghị lần thứ 12 Ban Chấp hành Trung ương Đảng*, ngày 16-01-1966, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.15, tr.23)

Cuộc trường kỳ kháng chiến là một dịp tốt cho toàn thể dân ta tỏ lòng yêu nước và tỏ tài năng mưu trí của mình. Mỗi quốc dân phải là một người chiến sĩ, mỗi một làng xã phải là một ổ du kích.

(*Kinh nghiệm du kích Tàu*, Cục Chính trị xuất bản, năm 1947, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.5, tr.394)

Cứu Tổ quốc, cứu đồng bào,

Nhờ nơi chiến sĩ, nhờ vào toàn dân.

(*Kinh nghiệm du kích Pháp*, Cục Chính trị xuất bản, năm 1947, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.5, tr.402)

Dân như nước, quân như cá.

(*Bài nói tại Hội nghị kiểm thảo chiến dịch đường số 18*, báo *Quân đội nhân dân*, ngày 04-5-1951, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.7, tr.76)

Dân quân, tự vệ và du kích là lực lượng của toàn dân tộc, là một lực lượng vô địch, là một bức tường sắt của Tổ quốc. Vô luận địch nhân hung bạo thế nào, hễ đụng vào lực lượng đó, bức tường đó, thì địch nào cũng phải tan rã.

(*Giữ nam nữ chiến sĩ dân quân, tự vệ và du kích toàn quốc*, ngày 27-5-1947, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.5, tr.158)

Dân quân du kích là một lực lượng rất rộng rãi, khắp cả nước, xã nào, thôn nào cũng có dân quân du kích. Nó là như một tấm lưới rộng mênh mông, bao trùm cả nước. Hễ giặc Pháp và Việt gian bước chân đến đâu, là mắc phải lưới ở đó ngay.

Nhiệm vụ của dân quân du kích là:

Canh gác nghiêm ngặt,

Giữ gìn bí mật.

Bảo vệ làng xã,

Phòng gian trừ gian,

Thấy giặc đến làng, là du kích phải đánh phá, quấy rối chúng.

Phối hợp với bộ đội địa phương và Vệ quốc quân để đánh những trận to.

(*Việt Bắc quyết thắng*, viết khoảng tháng 9-1949, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.6, tr.212)

Dân ta có một lòng nồng nàn yêu nước. Đó là một truyền thống quý báu của ta. Từ xưa đến nay, mỗi khi Tổ quốc bị xâm lăng, thì tinh thần ấy lại sôi nổi, nó kết thành một làn sóng vô cùng mạnh mẽ, to lớn, nó lướt qua mọi sự nguy hiểm, khó khăn, nó nhấn chìm tất cả lũ bán nước và lũ cướp nước.

(*Báo cáo chính trị tại Đại hội đại biểu toàn quốc lần II của Đảng*, ngày 11-02-1951, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.7, tr.38)

Dân ta đã đánh đổ các xiềng xích thực dân gần 100 năm nay để gây dựng nên nước Việt Nam độc lập. Dân ta lại đánh đổ chế độ quân chủ mấy mươi thế kỷ mà lập nên chế độ Dân chủ Cộng hòa.

(*Tuyên ngôn Độc lập của nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa*, đọc ngày 02-9-1945, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.4, tr.3)

Dân ta một cổ hai tròng. Đã làm trâu ngựa cho Tây, lại làm nô lệ cho Nhật.

Trước tình cảnh đau đớn, xót xa ấy, ta có chịu khoanh tay chờ chết không?

Không, quyết không! Hơn 20 triệu con Lạc cháu Hồng quyết không làm vong quốc nô lệ mãi!

(*Kính cáo đồng bào*, ngày 06-6-1941, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.3, tr.229)

Dân tộc Việt Nam nhất định phải được giải phóng. Muốn giải phóng thì phải đánh phát xít Nhật và Pháp. Muốn đánh chúng thì phải có lực lượng quân sự.

(*Kỷ niệm ngày thành lập Giải phóng quân Việt Nam*, ngày 19-12-1947, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.5, tr.370)

Du kích bao giờ cũng tiến công. Có hai cách tiến công, một là tập kích, hai là phục kích.

(*Chiến thuật du kích*, Tổng bộ Việt Minh xuất bản tháng 5-1944, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.3, tr.506)

Du kích đánh Tây - Nhật cần nhằm vào *mấy động tác* sau này:

1. *Lừa gạt quân giặc*. Làm cho chúng mất mù, tai điếc, hoặc truyền đến cho chúng những tin tức sai lầm để lừa gạt chúng.

2. *Trình thám quân giặc*. Một nhà đại quân sự có nói: "Biết mình, biết giặc trăm trận, trăm thắng". Đánh du kích cốt trình thám cho rõ tình hình quân giặc.

3. *Làm cho quân giặc khốn đốn.* Du kích nếu chưa thắng ngay được quân giặc cũng hết sức làm cho chúng khổ sở, khốn đốn, ăn ngủ không ngon, đi đứng không yên.

4. *Làm cho quân giặc đói khổ.* Làm vườn không nhà trống, đánh cướp đội vận tải lương thực của giặc, đánh phá kho lương thực của giặc là những cách làm cho quân giặc đói khổ.

5. *Ngăn cản quân giặc.* Không cho chúng tự do đem quân đánh phá dân chúng hay đội du kích. Phá đường sá cầu cống xe cộ của giặc là cách hay nhất để ngăn cản quân giặc tự do hành động.

6. *Bắt cóc quân giặc.* Như lính đi truyền lệnh, lính đem thư từ, lính đi thu lương thực của dân chúng. Bắt rồi lột khí giới và tra hỏi tình hình quân thù.

7. *Làm cho quân giặc mù mịt, hoảng hốt.* Ví như mình có ít người mà làm như đông người, mình có một đội mà làm như nhiều đội, mình có ít súng, mà làm như nhiều súng, làm cho quân giặc hoảng hốt rồi mình thừa cơ đánh úp nó.

8. *Dụ quân giặc vào bẫy để đánh.* Ẩn nấp đâu đó rồi lập mưu dụ quân giặc ra để đánh úp, hoặc giả đánh thua phải chạy để cho quân giặc đuổi theo rồi ẩn nấp một chỗ chờ quân giặc qua thoát ra đánh.

9. *Tập kích, phục kích và truy kích quân giặc.* Tập kích là mình đến đánh quân giặc đang ở một chỗ. Phục

kích là mình ẩn nấp một chỗ chờ quân giặc đi qua thoát ra đánh úp. Truy kích là đuổi theo sau quân giặc để đánh.

(*Chiến thuật du kích*, Tổng bộ Việt Minh xuất bản tháng 5-1944, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.3, tr.505)

Du kích là đánh úp hay đánh lén, đánh lúc kẻ thù không ngờ, không phòng. Du kích là cách đánh giặc của dân tộc bị áp bức chống đế quốc. Đế quốc có khí giới tốt, có quân đội hùng hoàng; quân du kích không có khí giới tốt, chưa thành quân đội hùng hoàng; nhưng quân du kích được dân chúng ủng hộ, thuộc địa hình, địa thế, khéo lợi dụng đêm tối, mưa nắng, khéo xếp đặt kế hoạch, nên quân du kích vẫn có thể đánh được đế quốc. Chuyến này chúng ta vũ trang khởi nghĩa đánh Tây - Nhật, chính dùng lối du kích mà đánh. Biết đánh du kích thế nào cũng thắng lợi.

(*Chiến thuật du kích*, Tổng bộ Việt Minh xuất bản tháng 5-1944, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.3, tr.499)

Du kích là một lực lượng cực kỳ to lớn trong chiến tranh giải phóng dân tộc.

(*Lời tựa cho bản dịch cuốn "Tình ủy bí mật" của nhà văn Liên Xô Phêdôrốp*, báo Nhân Dân, ngày 22-11-1951, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.7, tr.236)

...Du kích là như cá, nhân dân là như nước.

Muốn giết địch thắng trận, thì phải có đồng bào giúp mọi mặt. Muốn được đồng bào vui lòng giúp, thì ta

phải giúp đỡ đồng bào, kính trọng đồng bào. Đó là con đường thắng lợi.

*(Thư gửi Trung đội du kích Kim Thành, tháng 3-1948,
Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.5, tr.492)*

Du kích làm cho địch có mắt cũng như mù, có tai cũng như điếc, có chân tay cũng như què.

*(Lời tựa cho bản dịch cuốn “Tình ủy bí mật
của nhà văn Liên Xô Phêđrốp, báo Nhân Dân,
ngày 22-11-1951, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.7, tr.236)*

Du kích mà có mưu cao,

Ít người có thể tiêu hao quân thù.

*(Kinh nghiệm du kích Tàu, Cục Chính trị xuất bản, năm 1947,
Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.5, tr.385)*

Du kích như cá, dân chúng như nước. Cá không có nước thì cá chết, du kích không có dân chúng thì du kích chết.

*(Chiến thuật du kích, Tổng bộ Việt Minh xuất bản,
tháng 5-1944, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.3, tr.500)*

Đã là quân nhân cách mạng thì bao giờ cũng phải là chiến sĩ anh dũng.

*(Thư gửi thương binh, bệnh binh và gia đình liệt sĩ
nhân ngày 27 tháng 7, ngày 17-7-1956,
Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.10, tr.372)*

Đảng và Chính phủ giao cho quân đội ta hai nhiệm vụ:

1. Xây dựng quân đội nhân dân ngày càng hùng mạnh và sẵn sàng chiến đấu.

2. Thiết thực tham gia lao động sản xuất để góp phần xây dựng chủ nghĩa xã hội.

Đó là hai nhiệm vụ rất vẻ vang; hai nhiệm vụ đó nhất trí với nhau.

*(Bài nói tại Trường sĩ quan lục quân Việt Nam,
ngày 05-4-1958, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.11, tr.378)*

Đảng và Chính phủ kiên quyết lãnh đạo bộ đội tiến lên chính quy. Với cố gắng của Trung ương Đảng, Chính phủ, của Bộ Tổng tư lệnh và của các cô, các chú, bộ đội ta nhất định đi tốt đến chính quy.

*(Nói chuyện với các đơn vị tham dự cuộc duyệt binh
ngày 01 tháng 01 năm 1955 tại Thủ đô Hà Nội,
tháng 12-1954, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.9, tr.221)*

Đánh địch phải đánh cho đúng, như “đánh rắn phải đánh dập đầu”. Cần phải điều tra nghiên cứu kỹ càng, cẩn thận.

*(Nói chuyện tại Hội nghị công an toàn quốc lần thứ 10,
tháng 01-1956, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.10, tr.259)*

Đánh du kích cần biết cách rút lui vì sau một trận được hay thua gì cũng vậy, đội du kích cần phải rút lui ngay, có khi định đánh mà thấy quân giặc mạnh quá cũng phải rút lui ngay không đánh.

*(Chiến thuật du kích, Tổng bộ Việt Minh xuất bản tháng 5-1944,
Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.3, tr.528)*

Đánh du kích cần chú ý 4 nguyên tắc chính này:

1. *Giữ quyền chủ động.* Giữ quyền chủ động là khôn khéo sử khiến quân thù, muốn đánh nó ở chỗ nào thì đưa nó đến đó mà đánh, muốn đưa nó vào bẫy của mình có thể đưa được. Nếu nó mạnh quá đánh không có lợi thì mình lùi, mình tự ý lùi cũng là giữ quyền chủ động, giữ được chủ động thì thế nào cũng thắng, không thắng to thì thắng nhỏ. Trái lại, nếu mình không giữ được quyền chủ động mà lại ở vào địa vị bị động, để cho quân thù sử khiến mình dễ bị thất bại.

2. *Hết sức nhanh chóng.* Đánh du kích cần nhanh chóng. Chậm chạp thì không đánh được du kích. Bất kỳ lúc nào, lúc hành quân, lúc tiến công, hay lúc rút lui, một cử động nào của đội du kích cần nhanh chóng mới được. Đội du kích phải nhanh chóng như mưa sa gió táp, chớp nhoáng đã đánh xong một trận, quân thù chưa tỉnh thì đã biến mất rồi.

3. *Bao giờ cũng giữ thế công.* Giữ thế công là mình tiến đánh quân thù trước. Du kích phải giữ quyền chủ động chính để giữ thế công. Giữ thế công mới đánh được giặc, không đánh được trận to thì đánh trận nhỏ, làm tiêu hao giặc ít nào hay ít ấy. Du kích mà chỉ phòng thủ thì thế nào cũng thất bại.

4. *Phải có kế hoạch thích hợp và chu đáo.* Du kích đánh được giặc cố nhiên nhờ ba nguyên tắc trên, nhưng

nếu làm đúng ba điều trên mà không có kế hoạch thích hợp và chu đáo thì cũng không thành. Tài giỏi của du kích chính là xếp đặt kế hoạch ấy, thật là thiên biến vạn hóa, kẻ thù không biết đâu mà ngờ, mà phòng.

(Chiến thuật du kích, Tổng bộ Việt Minh xuất bản tháng 5-1944, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.3, tr.503-504)

Đánh du kích cần chú ý bốn mưu mẹo lớn này:

1. *Tránh chỗ mạnh đánh chỗ yếu, náo phía Đông đánh phía Tây.* Đánh du kích phải hiểu rõ tình hình quân thù, chỗ quân thù mạnh mình không dại gì tiến đánh, chỉ nhằm chỗ yếu của nó mà đánh, lúc nhằm đánh vào chỗ nào, mình phải lừa quân thù không chú ý phòng bị chỗ ấy mà lại phòng bị chỗ khác, nghĩa là náo phía Đông đánh phía Tây.

2. *Tránh trận gay go, không chết sống giữ đất.* Đánh du kích cốt chọn miếng dễ miếng ngon mà ăn, không phải hao tổn nhiều. Phải tránh những trận gay go, được thua không chắc mà có thể thiệt hại nhiều, lúc quân thù tiến công, nếu chống lại không lợi thì phải lùi, nếu cần rút ra khỏi phạm vi thế lực của mình để giữ gìn lực lượng thì cứ việc rút, không bao giờ nên chết sống giữ đất.

3. *Hóa chỉnh vi linh* (nghĩa là phân tán), *hóa linh vi chỉnh* (nghĩa là tập trung), lúc quân thù nhằm vào bộ đội mình mà tiến công, hoặc lúc vì một lẽ khác mà để nguyên cả bộ đội thì hành động không tiện, quân du kích

phải hóa chỉnh vi linh, nghĩa là phân tán ra, phân tán ra rồi, nếu cần tập trung bộ đội lại, để hành động thì lại hóa linh vi chỉnh, (chỉnh là toàn bộ, linh là từng bộ phận hay từng người).

4. *Mình yên đánh quân thù động, mình khỏe đánh quân thù mệt.* Đánh du kích phải giữ quyền chủ động, phải chọn lúc quân thù đang làm một việc gì, nhất là lúc đi đường, nhân lúc quân thù không chú ý, mình yên núp một chỗ thoát ra đánh nó, thế là mình yên đánh quân thù động. Còn phải chọn lúc quân thù mệt và mình khỏe để đánh nó. Lúc mình yên quân thù động, lúc mình khỏe, quân thù mệt, mình lại đánh úp quân thù thì mình thế nào chẳng thắng.

(*Chiến thuật du kích*, Tổng bộ Việt Minh xuất bản tháng 5-1944, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.3, tr.504)

Đánh du kích không cần phải có sức mạnh. Những kinh nghiệm sau đây tỏ cho ta thấy rằng: Hễ là người có lòng yêu nước, không chịu làm nô lệ, lại có một chút gan dạ và mưu trí, thì bất kỳ trai gái, già trẻ, bất kỳ có súng hay không, đều có thể đánh du kích.

(*Kinh nghiệm du kích Tàu*, Cục Chính trị xuất bản, năm 1947, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.5, tr.381)

Đánh nhau có thắng có bại là thường. Điều cốt yếu là ta giành được thắng lợi cuối cùng. Phải dạy cho tất cả cán bộ, đội viên và nhân dân hiểu rõ như vậy, để thắng

không kiêu, bại không nản, luôn luôn nỗ lực, cố gắng vượt mọi khó khăn gian khổ, tiến tới thắng lợi cuối cùng.

(*Bài nói chuyện tại Hội nghị tổng kết chiến dịch Lê Hồng Phong II*, từ ngày 23 đến 28-10-1950, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.6, tr.460)

Đạo đức cách mạng là vô luận trong hoàn cảnh nào, người đảng viên cũng phải đặt *lợi ích của Đảng lên trên hết*.

(*Đạo đức cách mạng*, tạp chí Học tập, số 12 - 1958, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.11, tr.607)

Đặc công tức là công tác đặc biệt, là vinh dự đặc biệt, cần phải có cố gắng đặc biệt.

(*Bài nói chuyện với đại biểu cán bộ, chiến sĩ Binh chủng Đặc công*, ngày 19-3-1967, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.15, tr.319)

Đặc điểm của chiến tranh ngày nay là đánh thật nhanh để kết thúc những trận đánh trong một thời gian ngắn. Thứ binh khí thích hợp nhất cho lối đánh này là phi cơ, nên các nước đều hết sức khuếch trương không quân. Nhưng chỉ nhờ ở phi cơ đi ném bom hay dùng đại bác bắn phá không thể chiếm được thắng lợi trên mặt trận mà cần phải chú trọng đến lực lượng. Dù đánh chớp nhoáng, dù đánh lâu dài, dù giữ thế công hay thế thủ, bao giờ cũng cần đến lực lượng. Vì vậy, về quốc phòng, không thể không tổ chức lực lượng được. Trong lực lượng, người ta thường chia ra bộ binh, kỵ binh, pháo binh, công binh, chí trọng binh. Mỗi thứ binh ngũ ấy đều có binh khí riêng.

(*Lực lượng ngày nay với các thứ binh khí*, báo Cứu quốc, ngày 13-9-1946, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.4, tr.337)

Đặt được kế hoạch xác đáng tức là biết mình, biết người, đánh trăm trận được trăm trận.

(*Binh pháp Tôn Tử - Phương pháp dùng gián điệp*, báo *Cứu quốc*, ngày 31-5-1946, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.4, tr.277)

Để cho bộ đội hại dân sẽ bị xử tử.

(*Quốc lệnh*, ngày 26-01-1946, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.4, tr.190)

Để kháng chiến lâu dài, mỗi làng, ngay từ bây giờ, phải biến ra một thành lũy kháng chiến.

(*Chiến lược của quân ta và của quân Pháp*, báo *Cứu quốc*, ngày 13-12-1946, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.4, tr.529)

...để làm tròn nhiệm vụ cao quý của quân đội nhân dân, toàn thể cán bộ và chiến sĩ ta phải ghi nhớ và làm đúng những lời Bác dặn như sau:

- Chớ tự kiêu, tự mãn.
- Chớ rượu chè, cờ bạc, trai gái, hút thuốc phiện.
- Chớ để lộ bí mật.
- Chớ xa xỉ, tham ô lãng phí.
- Phải kính trọng nhân dân, giúp đỡ nhân dân, đoàn kết với nhân dân.
- Phải khiêm tốn, nghiêm chỉnh
- Phải giữ gìn tính chất trong sạch, chất phác của người chiến sĩ cách mạng.

- Phải thực hiện cần, kiệm, liêm, chính.
- Phải làm đúng 10 điều kỷ luật.
- Phải luôn luôn cảnh giác, và phải thực hiện tự phê bình và phê bình để tiến bộ không ngừng.

(*Lời căn dặn các đơn vị bộ đội vào thành*, tháng 10-1954, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.9, tr.82-83)

Để lãnh đạo quân đội tiến bộ không ngừng, các đồng chí cần phải trau dồi đạo đức cách mạng, khiêm tốn, giản dị, gần gũi quần chúng và gương mẫu về mọi mặt. Dù ở cương vị nào, chúng ta cũng đều phải cố gắng để xứng đáng là người đầy tớ trung thành và tận tụy của nhân dân.

(*Phát biểu tại lễ phong quân hàm cấp tướng cho một số cán bộ cao cấp trong Quân đội*, ngày 01-9-1959, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.12, tr.273)

Địch bắn phá ở đâu, chúng không nói cho ta biết trước, cho nên bất cứ ở đâu, bất kỳ lúc nào, chúng ta cũng phải tích cực chuẩn bị sẵn sàng để đánh bại mọi âm mưu tăng cường và mở rộng chiến tranh xâm lược của đế quốc Mỹ.

(*Lời phát biểu trong phiên họp bế mạc Hội nghị lần thứ 12 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng*, ngày 27-12-1965, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.14, tr.693)

Địch không phải tài tình gì đâu. Nó phá hoại được vì ta sơ hở, chủ quan. Nếu công an ta biết giữ gìn và biết

dựa vào nhân dân, làm cho nhân dân cũng biết cách giữ gìn, không để sơ hở thì nhất định địch không làm gì được.

(Nói chuyện tại Hội nghị công an toàn quốc lần thứ 10, tháng 01-1956, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.10, tr.259)

Địch muốn dùng cách đánh mau, thắng mau. Nếu chiến tranh kéo dài, hao binh tổn tướng, chúng sẽ thất bại.

Vậy ta dùng chiến lược trường kỳ kháng chiến, để phát triển lực lượng, tăng thêm kinh nghiệm. Ta dùng chiến thuật du kích, để làm cho địch hao mòn, cho đến ngày ta sẽ tổng phản công, để quét sạch lũ chúng.

Thế địch như lửa. Thế ta như nước. Nước nhất định thắng lửa.

(Lời kêu gọi nhân kỷ niệm sáu tháng kháng chiến, ngày 19-6-1947, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.5, tr.179)

Địch vận là tìm cách làm sao phá được địch mà không phải đánh. Cái đó là việc chính trị.

(Nói chuyện tại Hội nghị quân sự lần thứ năm, tháng 8-1948, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.5, tr.595)

Điểm trọng yếu là bất kỳ bộ đội chủ lực, bộ đội địa phương, dân quân du kích đều phải bám sát lấy dân, rời dân ra nhất định thất bại. Bám lấy dân là làm sao cho được lòng dân, dân tin, dân mến, dân yêu. Như vậy thì bất kể việc gì khó cũng làm được cả và nhất định thắng lợi.

(Bài nói tại Hội nghị chiến tranh du kích, tháng 7-1952, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.7, tr.448)

Điều kiện trừ diệt địch quân phải là điều kiện nhân hoà. Trong hai phe giao chiến, phe nào có đầy đủ điều kiện nhân hoà là phe ấy thắng. Chỉ phe nào vì chính nghĩa mà chiến đấu, phe ấy mới có đủ điều kiện nhân hoà.

(Chiến đấu vì chính nghĩa, báo Cứu quốc, ngày 06-12-1946, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.4, tr.516)

Đoàn kết và kỷ luật làm cho bộ đội mạnh, đoàn thể mạnh. Nếu ta không trọng kỷ luật, thì ta làm cho bộ đội yếu đi, đoàn thể yếu đi.

(Lời nói chuyện trong buổi lễ bế mạc lớp bồi dưỡng trung cấp, báo Vệ quốc quân, ngày 10-10-1947, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.5, tr.260)

Đội du kích bao giờ cũng chủ trương tranh lấy chủ động tiến đánh quân địch, phá hoại đường sá, quấy rối quân địch. Lúc có thể đánh thì trong giây lát tiêu diệt chúng, lúc không thể đánh thì trong giây lát cao chạy xa bay; quyết không đứng vào địa vị bị động, và hết sức tránh không dùng chiến thuật phòng ngự.

(Chiến thuật du kích, Tổng bộ Việt Minh xuất bản tháng 5 năm 1944, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.3, tr.545)

Đội du kích hoạt động phát triển nhiều thì chỗ cơ sở nhỏ đầu tiên ấy có thể trở nên căn cứ địa vững vàng, nhất là sau khi đội du kích đánh đuổi được quân giặc và thành lập chính quyền cách mạng trong địa phương.

Chưa thành lập được chính quyền địa phương thì căn cứ địa khó thành lập và không thể củng cố được.

(*Chiến thuật du kích*, Tổng bộ Việt Minh xuất bản, năm 1942, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.3, tr.536)

Đội du kích phải kiên quyết không đóng quân tại chỗ không chắc chắn, khó phòng ngự. Nếu vạn bất đắc dĩ phải đóng, thì phải tập trung tại mấy nhà có địa thế tốt, rồi xếp đặt canh phòng nghiêm ngặt. Nếu chỗ ấy có phản động, Việt gian thì phải cấm người ra vào, và nếu cần thì tổng giam bọn phản động và Việt gian lại. Nhưng phải nhớ rằng: cách phòng ngự tốt nhất là nhờ dân chúng do thám canh phòng hộ cho, hễ có tin gì cho hay ngay.

(*Chiến thuật du kích*, Tổng bộ Việt Minh xuất bản tháng 5-1944, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.3, tr.524)

Đội du kích trong lúc hoạt động đánh quân thù cần có một vài nơi đứng chân làm cơ sở. Tại nơi ấy, đội du kích tích trữ lương thực, thuốc đạn, lâu lâu về đó nghỉ ngơi, luyện tập. Nơi ấy phải có địa thế hiểm yếu che chở và quần chúng cảm tình ủng hộ.

...

Có chính quyền cách mạng của địa phương, có căn cứ địa vững vàng, đội du kích nhờ đó mà phát triển lực lượng và hóa ra quân chính quy...

(*Chiến thuật du kích*, Tổng bộ Việt Minh xuất bản tháng 5-1944, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.3, tr.536)

Đội quân du kích chuyên tập kích quân thù chứ không bao giờ để cho quân thù tập kích mình. Tuy vậy, đội du kích cũng phải phòng xa, nếu không may bị quân thù tập kích thì có thể đối phó thắng lợi.

(*Chiến thuật du kích*, Tổng bộ Việt Minh xuất bản tháng 5-1944, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.3, tr.512)

Đội Việt Nam tuyên truyền giải phóng quân là đội quân đàn anh, mong cho chóng có những đội đàn em khác.

Tuy lúc đầu quy mô của nó còn nhỏ, nhưng tiền đồ của nó rất vẻ vang. Nó là khởi điểm của giải phóng quân, nó có thể đi suốt từ Nam chí Bắc, khắp đất nước Việt Nam.

(*Chỉ thị thành lập Đội Việt Nam Tuyên truyền giải phóng quân*, tháng 12-1944, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.3, tr.539-540)

Đối với bộ đội, chính trị viên phải săn sóc luôn luôn đến sinh hoạt vật chất của họ: ăn, mặc, ở, nghỉ, tập luyện, công tác, sức chiến đấu. Về mặt tinh thần, phải săn sóc để nâng cao kỷ luật, bài trừ hủ hóa, phát triển văn hóa, và đường lối chính trị trong bộ đội.

(*Thư gửi Hội nghị Chính trị viên*, tháng 3-1948, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.5, tr.484)

Đối với bộ đội, chính trị viên phải thân thiết như một người chị, công bình như một người anh, hiểu biết như một người bạn.

(*Thư gửi Hội nghị chính trị viên*, tháng 3-1948, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.5, tr.484)

Đối với các liệt sĩ, mỗi địa phương (thành phố, làng xã) cần xây dựng vườn hoa và bia kỉ niệm ghi sự hi sinh anh dũng của các liệt sĩ, để đời đời giáo dục tinh thần yêu nước cho nhân dân ta.

(Di chúc của Chủ tịch Hồ Chí Minh, viết năm 1968, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.15, tr.616)

Đối với các nước dân chủ, nước Việt Nam sẵn sàng thực thi chính sách mở cửa và hợp tác trong mọi lĩnh vực.

(Lời kêu gọi Liên hợp quốc, bút tích tiếng Pháp, bản chụp lưu tại Bảo tàng Cách mạng Việt Nam, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.4, tr.523)

Đối với dân - phải bảo vệ dân, phải giúp đỡ dân, phải làm cho dân tin, dân phục, dân yêu;

...

Đối với địch - phải kiên quyết, dũng cảm. Phải có kế hoạch, mưu trí, phải hữu tiến vô thoái, phải thi đua nhau trong việc sát giặc, cướp súng, v.v.. Song đối với tù binh thì phải ưu đãi họ.

(Giữ nam nữ chiến sĩ dân quân, tự vệ và du kích toàn quốc, ngày 27-5-1947, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.5, tr.158)

Đối với một người, làm thương tổn 10 ngón tay không đau đớn bằng cắt đứt hẳn đi 1 ngón tay. Về quân sự cũng vậy, đánh bại 10 sư đoàn không bằng trừ diệt 1 sư đoàn. Vì vậy, dù ở thế thủ hay thế công, chúng ta phải dùng mọi phương pháp trừ diệt lực lượng của địch quân.

(Chiến đấu vì chính nghĩa, báo Cứu quốc, ngày 06-12-1946, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.4, tr.516)

Đối với nhân dân, nhân dân là nền tảng, là cha mẹ của bộ đội. Chính trị viên phải làm cho dân tin, dân phục, dân yêu bộ đội. Phải làm sao cho bộ đội được dân tin, dân phục, dân yêu. Muốn như thế, thì phải đốc thúc bộ đội siêng giúp dân, hăng đánh giặc.

(Thư gửi Hội nghị Chính trị viên, tháng 3-1948, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.5, tr.485)

Đối với những người đã dũng cảm hi sinh một phần xương máu của mình (cán bộ, binh sĩ, dân quân, du kích, thanh niên xung phong...), Đảng, Chính phủ và đồng bào phải tìm mọi cách làm cho họ có nơi ăn chốn ở yên ổn, đồng thời phải mở những lớp dạy nghề thích hợp với mỗi người để họ có thể dần dần “tự lực cánh sinh”.

(Di chúc của Chủ tịch Hồ Chí Minh, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.15, tr.616)

Đối với quân địch có vũ khí tối tân, chúng ta không thể không áp dụng chiến lược phòng ngự. Nhưng trong thế thủ, chúng ta quyết chiến đấu đến cùng, kỳ đánh bại được quân địch tấn công mới nghe. Vì vậy, sự chiếm đoạt một khoảng đất hay một thành thị, chưa thể quyết định được hơn thua. Có lúc phòng ngự để tiến công. Có lúc rút lui để tiến tiến. Có lúc đánh cạnh sườn để rồi đánh chính diện. Có lúc đánh đường vòng để rồi đánh đường thẳng. Về quân sự có nhiều quanh co, khuất khúc, không thể thẳng ngay một mực mà đạt được kết quả. Vấn đề quan

trọng hơn hết là làm thế nào bảo tồn được lực lượng để chờ thời cơ trừ diệt địch quân.

(Chiến đấu vì chính nghĩa, báo Cứu quốc, ngày 06-12-1946,
Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.4, tr.515-516)

Đối với quân địch, gồm cả binh lính Pháp cùng những người ngoại quốc và người Việt Nam trong quân đội Pháp, chính trị viên phải biết cách tuyên truyền khôn khéo, thiết thực, để giác ngộ họ, lôi kéo họ về phía ta.

(Thư gửi Hội nghị Chính trị viên, tháng 3-1948,
Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.5, tr.485)

Gặp địa hình nào phải tùy cơ ứng biến để có thể lợi dụng một cách có hiệu quả trong cuộc chiến đấu với quân địch.

(Bàn về địa hình, báo Cứu quốc, ngày 25-10-1946,
Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.4, tr.476)

Giải phóng quân đã làm trọn nhiệm vụ đoạn trước, là giúp sức hoàn thành cuộc Cách mạng Tháng Tám, xây dựng nền Dân chủ Cộng hòa, cùng làm trọn nhiệm vụ đoạn sau, là để lại cho Vệ quốc quân một số cán bộ rất tốt và một cái truyền thống oanh liệt vẻ vang.

(Kỷ niệm ngày thành lập Giải phóng quân Việt Nam,
ngày 19-12-1947, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.5, tr.371)

Giữ được bí mật tức là một bước thắng lợi rồi.

(Bài nói chuyện tại Hội nghị tổng kết chiến dịch Lê Hồng Phong II,
khoảng tháng 10-1950, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.6, tr.461)

Giữ gìn trật tự, an ninh trước hết là việc của công an, bộ đội, cảnh sát. Nhưng chính quyền ta là chính quyền dân chủ, bất kỳ việc to việc nhỏ đều phải dựa vào lực lượng của nhân dân để phụng sự lợi ích của nhân dân. Việc giữ gìn trật tự, an ninh càng phải dựa vào sáng kiến và lực lượng của nhân dân.

(Giữ gìn trật tự, an ninh, báo Nhân Dân, từ ngày 9 đến 10-10-1954,
Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.9, tr.77)

Hà Nội là quả tim quân sự, chính trị và kinh tế của địch. Du kích Thủ đô và Vệ quốc quân cần phải thường khuấy rối quả tim của địch cho đến ngày tổng phản công.

(Thư gửi đội du kích Thủ đô, tháng 11-1948,
Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.5, tr.647)

Hãy luôn nhớ rằng chiến tranh yêu nước sẽ thắng lợi, nhưng nó sẽ lâu dài và gian khổ. Thắng lợi càng gần thì kẻ thù càng hung hãn, và chúng ta sẽ có nhiều khó khăn hơn. Hãy luôn luôn cảnh giác và sẵn sàng!

(Chiến tranh du kích ở Việt Nam, viết khoảng năm 1952,
Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.7, tr.537-538)

Hiện nay quân đội ta có hai nhiệm vụ chính. Một là xây dựng một quân đội hùng mạnh, sẵn sàng chiến đấu. Hai là tăng gia sản xuất cùng với toàn dân để tiến dần

lên chủ nghĩa xã hội. Tham gia sản xuất là một nhiệm vụ vẻ vang mà Đảng và Chính phủ giao cho quân đội.

(*Nói chuyện về nhiệm vụ sản xuất của quân đội*, tháng 3-1958, Hồ Chí Minh toàn tập, Sdd, t.11, tr.376)

Hiến pháp đảm bảo được quyền tự do dân chủ cho các tầng lớp nhân dân, trên cơ sở công nông liên minh và do giai cấp công nhân lãnh đạo. Nó phải thật sự bảo đảm nam nữ bình quyền và dân tộc bình đẳng, v.v..

(*Diễn văn khai mạc phiên họp đầu tiên của Ban sửa đổi Hiến pháp*, ngày 27-02-1957, Hồ Chí Minh toàn tập, Sdd, t.10, tr.510)

Kế hoạch hay đến mấy nếu để lộ ra cho quân thù biết thì nguy, ta nên cần tuyệt đối giữ bí mật cho kế hoạch tập kích, không cần đem toàn thể kế hoạch cho mọi đội viên đều biết, người nào cần biết phần nào chỉ cho biết phần ấy thôi, và lúc nào nên cho biết điều gì đến lúc ấy sẽ cho biết. Có khi muốn được hoàn toàn bí mật và để đánh lừa quân giặc, lúc ra đi mình đi một hướng giả, rồi sau mới quay lại hướng đúng của mình.

(*Chiến thuật du kích*, Tổng bộ Việt Minh xuất bản tháng 5-1944, Hồ Chí Minh toàn tập, Sdd, t.3, tr.509)

Kháng chiến của ta là nhân dân chiến tranh. Vì vậy dân quân du kích cần phải hoạt động mạnh, phát triển mạnh, và phối hợp chặt chẽ với Vệ quốc quân.

(*Thư gửi Hội nghị Cán bộ dân quân*, báo *Quân du kích*, ngày 31-5-1949, Hồ Chí Minh toàn tập, Sdd, t.6, tr.73)

Khi địch nhân bủa vây ta, chúng ta cần phải liên lạc với dân chúng các nơi, thực hành đoạn tuyệt các ngã đường giao thông của bên địch, làm cho địch nhân không biết quân ta đã tới gần sát, lợi dụng lúc ban đêm hay tờ mờ sáng, đánh lui địch quân.

(*Chiến thuật du kích*, Tổng bộ Việt Minh xuất bản, năm 1942, Hồ Chí Minh toàn tập, Sdd, t.3, tr.289)

Khi ta thoái lui, chớ nên đi đường cái kéo chạy thẳng một mạch, để địch quân cứ theo đuổi đến cùng, cần phải đi vòng quanh gần đấy; quân địch ở trên núi, ta thoái xuống núi; quân địch ở chân núi, ta leo lên đỉnh núi; quân địch ở giữa, ta đi sang hai bên; quân địch ở bên tả ngạn sông, ta thoái đi qua hữu ngạn, quân địch ở hữu ngạn, ta thoái sang tả ngạn.

(*Chiến thuật du kích*, Tổng bộ Việt Minh xuất bản, năm 1942, Hồ Chí Minh toàn tập, Sdd, t.3, tr.292)

Không biết rõ tình hình bên địch mà dám khai chiến thời có khác gì đánh bạc với chiến tranh.

(*Muốn biết người phải thế nào?*, báo *Cứu quốc*, ngày 24-5-1946, Hồ Chí Minh toàn tập, Sdd, t.4, tr.267)

Không những bị thua mới rút lui mà sau một trận thắng cũng phải rút lui để tránh viện binh của địch và nhiều khi chưa đánh đã phải rút lui để tránh cho quân địch khỏi đánh úp. Vì vậy chiến thuật rút lui mà dùng cho đúng thì đối với đội du kích không những không phải

là một điều xấu hổ mà trái lại là một việc cần thiết để cho đội du kích khỏi bị tiêu diệt và có thể chuẩn bị cuộc tiến công có lợi hơn.

(*Chiến thuật du kích*, Tổng bộ Việt Minh xuất bản tháng 5 năm 1944, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.3, tr.553)

Không thể cậy vũ khí mà có thể quyết định được thắng lợi. Phải xem những người cầm vũ khí có phải là những chiến sĩ hăng hái đánh trận không.

(*Chiến lược của quân ta và của quân Pháp*, báo *Cứu quốc*, ngày 13-12-1946, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.4, tr.527)

Không tiêu hoang phí tiền riêng của các chú cũng chưa phải là Kiệm. Các chú còn phải biết tiết kiệm của công, dạy cho bộ đội biết tiết kiệm của công, thì mới thật là Kiệm.

(*Bài nói chuyện tại Trường Chính trị trung cấp quân đội*, ngày 25-10-1951, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.7, tr.220)

KINH NGHIỆM DU KÍCH PHÁP DẠY CHO TA:

1. Muốn đánh thắng địch mạnh, thì phải dùng du kích.
2. Bất kỳ già, trẻ, gái, trai, ai cũng đánh du kích được.
3. Du kích muốn thắng, phải bí mật, cẩn thận, kiên quyết, nhanh chóng.
4. Du kích muốn thắng phải có nhân dân ủng hộ.
5. Muốn nhân dân ủng hộ, phải tốt với nhân dân.

6. Việc giải phóng dân tộc ở trong tay dân tộc.

7. Nếu có toàn dân toàn kết, thì kháng chiến nhất định thắng lợi.

(*Kinh nghiệm du kích Pháp*, Cục Chính trị xuất bản, năm 1947, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.5, tr.418)

Kỷ luật cần nghiêm minh. Tổ chức là cơ thể của quân sự. Kỷ luật là sinh mệnh của quân sự.

(*Mục đọc sách. Những hiểu biết cơ bản về quân sự. Bài giảng của Ủy viên trường, Nhật ký trong tù, năm 1942-1943, Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.3, tr.455)

Kỷ luật là sức mạnh của quân đội.

(*Nói chuyện với các đại biểu quân đội, thương binh và quân nhân phục viên nhân dịp Tết Đinh Dậu*, ngày 29-1-1957, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.10, tr.489)

Là tinh hoa của dân tộc, các anh hùng, chiến sĩ thi đua và dũng sĩ các lực lượng vũ trang giải phóng miền Nam đã nêu cao tinh thần trung với nước, hiếu với dân, dũng cảm, mưu trí, khiêm tốn, giản dị, thương yêu, giúp đỡ lẫn nhau, khó khăn không ngại, gian khổ không sờn, quyết hoàn thành mọi nhiệm vụ cứu nước, góp phần vào sự nghiệp cách mạng vẻ vang của dân tộc ta.

(*Điện gửi Đại hội anh hùng, chiến sĩ thi đua và dũng sĩ các lực lượng vũ trang giải phóng miền Nam lần thứ hai*, tháng 9-1967, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.15, tr.372)

Làm công an không phải làm “quan cách mạng”.
Làm công an là để giữ trật tự an ninh cho nhân dân,
xem xét tìm tòi âm mưu phản động làm hại nhân dân.

(Bài nói tại Trường Công an trung cấp khóa 2, năm 1951,
Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.7, tr.269)

... Làm công an thì phải làm cho dân tin, dân yêu,
dân ủng hộ. Có dựa vào nhân dân thì công an mới hoàn
thành được tốt nhiệm vụ của mình... Muốn được như vậy
cũng phải trau dồi đạo đức cách mạng, cũng phải chống
chủ nghĩa cá nhân.

(Nói chuyện tại lớp chính huấn khóa II của Bộ Công an,
ngày 16-5-1959, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.12, tr.223)

... làng nào, huyện nào, tỉnh nào cũng có du kích, thì
nó thành một tấm lưới sắt, một thứ “thiên la, địa võng”
mà địch không tài gì thoát ra được.

(Lời tựa cho bản dịch “Tình ủy bí mật” của nhà văn Liên Xô
Phêđêrốp, báo Nhân Dân, ngày 22-11-1951,
Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.7, tr.236)

Lãnh đạo phải đoàn kết, tập trung, thống nhất, kiên
quyết, mưu trí và sáng tạo. Làm đúng như thế thì địch
nhất định thua, ta nhất định thắng.

(Nói chuyện tại Hội nghị cán bộ các lực lượng vũ trang nhân dân,
ngày 13-3-1967, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.15, tr.314)

Liên hợp với các quốc gia dân tộc đồng tình với ta
để cùng đấu tranh cho hòa bình và chính nghĩa của
thế giới...

(Mục đọc sách. Những hiểu biết cơ bản về quân sự. Bài giảng của
Ủy viên trường, Nhật ký trong tù, năm 1942-1943,
Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.3, tr.457)

Lợi dụng được phản gián điệp, sẽ biết rõ được tình
hình bên địch hơn cả.

(Bình pháp Tôn Tử, báo Cứu quốc, ngày 31-5-1946,
Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.4, tr.277)

... lúc có địch cũng trấn tĩnh như không địch, lúc xa
địch cũng nghiêm ngặt như gần địch.

(Giữ nam nữ chiến sĩ dân quân, tự vệ và du kích toàn quốc,
ngày 27-5-1947, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.5, tr.158)

Lúc hành quân cần chú ý ba điều: một là nhẹ nhàng
nghĩa là chỉ mang theo những đồ rất cần thiết; hai là
nhanh chóng, nhanh chóng chừng nào hay chừng ấy; ba
là bí mật, không những bí mật với quân thù còn phải bí
mật với dân chúng nữa.

Lúc hành quân cần xếp người trinh thám hóa trang
đi trước.

(Chiến thuật du kích, Tổng bộ Việt Minh xuất bản tháng 5-1944,
Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.3, tr.534)

Lúc hành quân nếu đằng trước có quân giặc thì
người đội trưởng phải đi trước, còn người chính trị phải
viên đi sau. Nếu đằng sau có quân giặc thì người đội

trưởng phải đi sau, nếu hai bên có giặc thì người đội trưởng đi giữa.

(*Chiến thuật du kích*, Tổng bộ Việt Minh xuất bản tháng 5-1944, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.3, tr.534)

... lúc quân địch kéo vào đánh nơi căn cứ của ta, chúng ta phái đội viên du kích tản mát ra như một đàn chim sẻ, nấp hai bên đường, trên các mỏm núi, chỗ một người, chỗ hai người, cách nhau khá xa. Các đội viên ấy cứ bắn vào hàng ngũ quân địch, tốt nhất là nhằm bọn quan chỉ huy mà bắn. Lối đánh “chim sẻ” tuy không quyết định được sự thắng lợi, song, hiệu lực rất lớn. Quân địch sinh ra rối loạn, cứ bị bắn mà tìm không thấy kẻ thù, có tản ra mà đánh đuổi cũng không biết theo hướng nào mà đánh đuổi. Rốt cuộc, nhiều khi chưa đánh nhau, mà đã phải rút lui.

(*Chiến thuật du kích*, Tổng bộ Việt Minh xuất bản tháng 5 năm 1944, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.3, tr.550)

Lúc quân giặc kéo vào căn cứ địa chúng ta, chúng ta phái đội viên du kích tản mát ra như một đàn chim sẻ, nấp hai bên đường, sau các mỏm núi, chỗ một người, cách nhau khá xa, rồi cứ nhằm vào hàng ngũ quân giặc, nhất là bọn quan mà bắn. Lối đánh chim sẻ này quyết không thắng được quân giặc, nhưng cũng làm cho chúng hao tổn và rối loạn, muốn chống lại cũng không biết đâu mà chống, rút cục chúng phải lùi.

(*Chiến thuật du kích*, Tổng bộ Việt Minh xuất bản tháng 5-1944, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.3, tr.526)

Máu nóng của các liệt sĩ đã nhuộm lá Quốc kỳ về vang càng thêm thắm đỏ. Tiếng thờm của các liệt sĩ sẽ muôn đời lưu truyền với sử xanh.

(*Diễn từ trong buổi lễ đặt vòng hoa ở Đài liệt sĩ*, báo *Nhân Dân*, ngày 01-01-1955, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.9, tr.223)

Mặc dầu dầm mưa dãi nắng, khi đói, khi no, bom nổ tứ tung, đạn kêu văng óc, mà tướng sĩ vui vẻ kiên quyết, tinh thần rất cao. Họ rất xứng cái tên: Đội xung phong của dân tộc.

(*Trả lời các nhà báo Việt Nam về Hội nghị Mạc Tư Khoa và tình hình nước Pháp*, ngày 03-5-1947, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.5, tr.145)

Mệnh lệnh cần đơn giản, rõ ràng, thiết thực, chu đáo. Chú ý thời gian, địa điểm, tình hình địch, hoàn cảnh, nhiệm vụ và mục đích bản thân công việc chuẩn bị.

(*Mục đọc sách. Những hiểu biết cơ bản về quân sự. Bài giảng của Ủy viên trường, Nhật ký trong tù*, năm 1942-1943, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.3, tr.455)

Mệnh lệnh cấp trên đưa xuống thì phải tuyệt đối phục tùng và triệt để thi hành. Trung Quốc có câu: “Quân lệnh như sơn” nghĩa là lệnh cấp trên đã ra thì vô luận thế nào cũng phải làm.

(*Bài nói chuyện tại Hội nghị tổng kết chiến dịch Lê Hồng Phong II*, từ ngày 23 đến 28-10-1950, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.6, tr.457-458)

Mình đánh giặc là vì dân. Nhưng mình không phải là “cứu tinh” của dân, mà mình có trách nhiệm phụng sự nhân dân.

(Bài nói tại Hội nghị kiểm thảo chiến dịch đường số 18, báo *Quân đội nhân dân*, ngày 04-5-1951, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.7, tr.76)

Mỗi công an viên đóng chỗ nào thì cần dạy cho dân quân, tự vệ nơi đó cách điều tra, xét giấy, phòng gian, v.v.. Dạy cho dân ở nơi đó giữ bí mật. Và tự mình phải luôn luôn giữ lễ phép. Tránh hách dịch, v.v..

(*Tư cách người công an cách mệnh*, tháng 3-1948, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.5, tr.499)

Mọi người công dân, bất kỳ già trẻ gái trai, bất kỳ làm việc gì, đều có nhiệm vụ giúp chính quyền giữ gìn trật tự an ninh, vì *trật tự, an ninh trực tiếp quan hệ đến lợi ích bản thân của mọi người*.

(*Giữ gìn trật tự, an ninh*, báo *Nhân Dân*, từ ngày 9 đến 10-10-1954, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.9, tr.77)

Một người cán bộ tốt phải có đạo đức cách mạng. Quân sự giỏi song nếu không có đạo đức cách mạng thì khó thành công. Muốn có đạo đức cách mạng phải có 5 điều sau đây:

Trí - Tín - Nhân - Dũng - Liêm.

(Lời nói chuyện trong buổi lễ bế mạc lớp bồi dưỡng trung cấp, báo *Vệ quốc quân*, ngày 10-10-1947, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.5, tr.259)

Một quân đội văn hay võ giỏi, là một quân đội vô địch.

(*Thư gửi toàn thể bộ đội Khu II và Khu III*, ngày 24-02-1948, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.5, tr.470)

Mục đích của chiến thuật du kích giải thích theo ý nghĩa sâu rộng của nó là cốt để hoàn toàn tiêu diệt địch nhân, giành quyền độc lập cho dân tộc, xứ sở, nhưng ta giải thích theo ý nghĩa thấp hơn, eo hẹp hơn, thì nó cốt để:

1. Khám phá sự bố trí công binh của bên địch, đôi khi biết cả mưu mô của bên địch nữa.

2. Cướp đoạt khí giới, đạn dược, lương thực, thuốc men, v.v. bên địch do hậu phương vận tải đến.

3. Khiên chế địch nhân và dụ địch nhân đi sâu vào nơi quân ta đã định.

4. Đốt và phá hủy các khu khí giới, đạn dược, nguyên liệu, binh công xưởng và các thứ phòng thủ của bên địch.

5. Phá hoại các đường giao thông vận tải, các bốp gác, các điểm canh, v.v.

6. Dùng mỗi toán quân nhỏ đánh úp hoặc đánh đội quân lớn của bên địch.

7. Mặc dầu đất đai của ta đã bị địch nhân chiếm giữ từ lâu, nhưng ta chớ bi quan, nhờ có tinh thần c.m chiến đấu vô địch, sẽ đánh thắng địch nhân, sẽ đánh đuổi quân địch ra khỏi bờ cõi.

8. Dùng phương pháp đánh úp, mai phục, hoặc đánh chớp nhoáng thiệt mau làm cho quân địch hoảng khiếp,

dao động, làm cho quân ta chiến thắng quân địch một cách dễ dàng.

(*Chiến thuật du kích*, Tổng bộ Việt Minh xuất bản, năm 1942,
Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.3, tr.287)

Mục đích của du kích chiến cũng không phải là ăn to đánh lớn mà phải tĩa dần, đánh làm cho nó ăn không ngon, ngủ không yên, không thở được, bị hao mòn về tinh thần và vật chất rồi đi đến chỗ bị tiêu diệt.

(*Bài nói tại Hội nghị chiến tranh du kích*, tháng 7-1952,
Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.7, tr.448)

Mục đích phá hoại của quân đội du kích cốt để đoạn tuyệt sự tiếp tế lương thực, khí giới, quân cứu viện bên địch, đoạn tuyệt tin tức giao thông bằng thư từ hay bằng điện thoại, hãm địch quân vào một tình trạng khủng hoảng và nguy khốn, làm giảm bớt hoặc tiêu diệt sức chiến đấu bên địch nhân đó, địch quân sẽ bị ta tiêu diệt một cách rõ ràng.

...

Bởi thế ta có thể cho rằng công tác phá hoại là một công tác rất quan trọng trong những công tác quan trọng khác của đội quân du kích.

(*Chiến thuật du kích*, Tổng bộ Việt Minh xuất bản tháng 5 năm 1944, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.3, tr.601)

Muốn chiến đấu thắng lợi, bao giờ cũng phải chiếm địa vị chủ động.

(*Bàn về kế hư thực*, báo *Cứu quốc*, ngày 27-9-1946,
Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.4, tr.358)

Muốn cho quân đội ta quyết chiến quyết thắng hơn nữa thì phải săn sóc đời sống vật chất của họ, nâng cao trình độ chiến thuật và kỹ thuật của họ, nhất là *giáo dục chính trị* làm cho có *lập trường vững chắc, lập trường quân đội của nhân dân do giai cấp công nhân lãnh đạo*.

(*Tình hình và nhiệm vụ*, từ ngày 22 đến ngày 28-4-1952,
Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.7, tr.397-398)

Muốn chống lại quân giặc, một sức đội du kích không đủ, phải hơ hào dân chúng hết sức tham gia vào việc đánh giặc, như phá đường sá, cầu cống, cắt dây thép, làm vườn không nhà trống, do thám tình hình giặc, canh phòng, chuyên chở đồ đạc, đưa đón người bị thương; tiến lên một bước nữa, dân chúng có thể tổ chức những đội vũ trang giúp sức đội du kích đánh giặc, giết giặc.

(*Chiến thuật du kích*, Tổng bộ Việt Minh xuất bản tháng 5-1944, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.3, tr.526)

Muốn dân chúng tin mình, phục mình, yêu mình, thì mình phải kính trọng, thương yêu dân chúng. Bất kỳ việc to, việc nhỏ, phải ra sức giúp đỡ dân chúng. Dù một cái kim, một sợi chỉ cũng không xâm phạm đến của dân. Đối với sự tôn giáo tín ngưỡng của dân chúng, mình

phải kính trọng. Có như thế, dân mới yêu. Dân có yêu, du kích mới vững.

(Kinh nghiệm du kích Tàu, Cục Chính trị xuất bản, năm 1947, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.5, tr.394)

Muốn đánh du kích cần biết rõ: A) Tình hình quân giặc. B) Địa hình. C) Tình hình chính trị.

(Chiến thuật du kích, Tổng bộ Việt Minh xuất bản tháng 5-1944, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.3, tr.506)

Muốn đánh du kích cần phải có dân chúng tham gia và giúp sức. “Du kích như cá, dân chúng như nước. Cá không có nước thì cá chết, du kích không có dân chúng thì du kích chết”.

(Chiến thuật du kích, Tổng bộ Việt Minh xuất bản tháng 5-1944, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.3, tr.500)

Muốn đánh thắng giặc, phải dựa vào ai?

- Trước nhất và mọi việc phải dựa vào dân.

Vậy mỗi cán bộ và mọi chiến sĩ dân quân du kích phải làm cho dân tin, dân phục, dân yêu.

Hai là phải tổ chức chặt chẽ, tập luyện hần hoi, chuẩn bị chu đáo. Hễ có giặc là đánh. Đánh khéo, đánh gan, đánh mạnh, đánh dai, đánh cho tan giặc.

(Thư gửi các cán bộ, dân quân trường Lê Bình khóa 2, tháng 1-1949, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.6, tr.19)

Muốn giúp cho chiến sĩ ăn mặc đầy đủ, thì phải ra sức tăng gia sản xuất, nuôi nhiều gà, vịt, lợn, bò, giồng nhiều lúa, khoai, ngô, đậu. Hậu phương thắng lợi, thì chắc tiền phương thắng lợi.

(Hỏi và trả lời, ngày 23-12-1946, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.4, tr.540)

...muốn kháng chiến lâu dài để tới thắng lợi cuối cùng, cần phải động viên hết thảy mọi lực lượng mới mong đi tới thắng lợi cuối cùng. Cậu bé chăm chỉ học hành trong nhà trường cũng là kháng chiến. Anh dân cày cày cuốc ngoài đồng ruộng, anh thợ cặm cũi trong nhà máy, chị bán hàng buôn bán ngược xuôi, ông già xách giỏ đi câu cũng là kháng chiến. Các công chức, các nhà văn, nhà báo mài miết trước bàn giấy, cạnh tủ sách cũng là kháng chiến. Các y sinh, khán hộ lăn lộn bên giường bệnh cũng là kháng chiến. Các nhà giàu có đem hết tài lực mở mang xưởng thợ, khai thác ruộng đất cũng là kháng chiến. Đó là toàn dân kháng chiến.

(Toàn dân kháng chiến, báo Cứu quốc, ngày 05-11-1945, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.4, tr.96-97)

Muốn làm tròn nhiệm vụ, công an phải nắm vững đường lối, chính sách của Đảng và của Chính phủ, hết lòng phục vụ nhân dân và dựa vào nhân dân.

(Nói chuyện tại Hội nghị Công an toàn quốc lần thứ 10, tháng 01-1956, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.10, tr.260)

Muốn phục kích cần chú ý mấy điều này: trình thám, chọn chỗ phục kích, thi hành phục kích, sau khi phục kích thắng lợi, phục kích lính lẻ của giặc, phục kích đội vận tải của giặc, phục kích lính kỵ mã, xe ô tô, xe hỏa của giặc.

(*Chiến thuật du kích*, Tổng bộ Việt Minh xuất bản tháng 5-1944, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.3, tr.514)

Muốn tập kích được thắng lợi phải chuẩn bị rất bí mật và chu đáo, lúc tiến đánh phải nhanh chóng và kiên quyết.

(*Chiến thuật du kích*, Tổng bộ Việt Minh xuất bản tháng 5-1944, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.3, tr.506)

... muốn thắng quân địch, chỉ trông vào sức chiến đấu ở tiền phương chưa đủ... chiến tranh không những chỉ phát động trong địa hạt quân sự ở tiền phương, mà còn phát động cả trong các địa hạt khác ở hậu phương.

(*Toàn dân kháng chiến*, báo *Cứu quốc*, ngày 5-11-1945, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.4, tr.96)

Muốn trở nên người quân nhân mới, xứng đáng với cái vinh hạnh đứng trong quân đội nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa, thì mỗi chiến sĩ, từ trên đến dưới, các cấp bậc đều phải nghiên cứu, học tập, luôn luôn cầu tiến bộ.

Còn những người viết thì cần phải viết một cách phổ thông, dễ hiểu, giản đơn mà rõ ràng.

(*Thư gửi Quân sự tập san*, *Quân sự tập san*, tháng 4-1948, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.5, tr.511)

Nay các chú là quân đội của cách mạng rồi, cán bộ, chiến sĩ phải đoàn kết thương yêu đùm bọc nhau, coi như anh em ruột thịt một nhà.

(*Thư gửi Ban Chỉ huy Đoàn nhạc binh*, viết khoảng giữa năm 1948, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.5, tr.571)

Nay chiến tranh đã chấm dứt, hòa bình đã trở lại, nhiệm vụ của quân đội ta là: Thi đua học tập, củng cố quốc phòng, giữ gìn hòa bình, bảo vệ Tổ quốc, giúp đỡ nhân dân tăng gia sản xuất, làm lực lượng trụ cột cho công cuộc hòa bình, thống nhất, độc lập, dân chủ của nước ta.

(*Mừng ngày sinh nhật Quân đội nhân dân*, báo *Nhân Dân*, ngày 22-12-1954, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.9, tr.198)

Nếu cả ngày các chú chỉ hùng hục làm việc của mình, không dạy cho bộ đội chăm chỉ học tập chính trị, quân sự để giết được nhiều giặc, không khuyến khích và giúp đỡ nhân dân tăng gia sản xuất, phục vụ tiền tuyến thì cũng chưa thực hiện được chữ Cần.

(*Bài nói chuyện tại Trường Chính trị trung cấp quân đội*, ngày 25-10-1951, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.7, tr.220)

Nếu chỉ biết mình mà không biết địch hay là chỉ biết địch mà không biết mình là chỉ biết một nửa và không thể thành công.

(*Bài nói tại Hội nghị nông vận và dân vận toàn quốc*, ngày 05-02-1953, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.8, tr.46)

Nếu đang kéo quân đi mà gặp quân địch thì hoặc sắp đặt rất nhanh để đánh úp chúng, hoặc ra lệnh tháo lui ngay. Khi tháo lui, trừ một bộ đội ở lại sau để che chở cho đội du kích tháo lui, không có sự hành động phòng ngự gì khác nữa. Nếu bị đánh úp ở nơi đóng trại, thì đội du kích phải tỏ tinh thần chiến đấu của mình và thực hành ngay cuộc phản công xông ra chống lại.

(Chiến thuật du kích, Tổng bộ Việt Minh xuất bản tháng 5 năm 1944, Hồ Chí Minh toàn tập, Sdd, t.3, tr.547)

... nếu du kích khôn khéo, thì có thể lấy súng địch bắn địch, dùng lính địch đánh lại địch.

(Kinh nghiệm du kích Tàu, Cục Chính trị xuất bản, năm 1947, Hồ Chí Minh toàn tập, Sdd, t.5, tr.392)

... nếu không có lực lượng vũ trang thì không thể đánh thắng được bọn áp bức...

(Nước Việt Nam đấu tranh cho nền độc lập của mình, tháng 3-1950, Hồ Chí Minh toàn tập, Sdd, t.6, tr.331)

Nếu lực lượng ta yếu, thì ta chớ nên cố đánh lại quân địch ngay. Lúc quân địch tìm ta thì ta nên tránh, đợi lúc nào chúng không ngờ bị đánh, ta hãy đánh úp...

(Chiến thuật du kích, Tổng bộ Việt Minh xuất bản tháng 5 năm 1944, Hồ Chí Minh toàn tập, Sdd, t.3, tr.548)

Ngoài việc tăng cường bộ đội chủ lực và xây dựng bộ đội địa phương, vùng tự do và những căn cứ du kích khá to cần phải xây dựng những tổ chức dân quân, du kích không thoát ly sản xuất.

(Báo cáo trước Hội nghị lần thứ tư Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa II, ngày 25-01-1953, Hồ Chí Minh toàn tập, Sdd, t.8, tr.29)

Người cán bộ phải chú ý chớ tham sắc, chớ tham tài, chớ sợ khó nhọc, nguy hiểm.

(Điện gửi Hội nghị quân sự toàn quốc, ngày 19-10-1947, Hồ Chí Minh toàn tập, Sdd, t.5, tr.265)

Người cán bộ quân sự, thì luôn luôn học hỏi chính trị và kỹ thuật, chiến thuật. Luôn luôn săn sóc đến tinh thần và vật chất của đội viên. Đoàn kết nội bộ. Giúp đỡ nhân dân. Kiên quyết chấp hành mệnh lệnh trên giao xuống. Khi đánh giặc thì làm cho toàn đội thấm nhuần tinh thần quyết chiến, quyết thắng. Gặp việc khó khăn thì cố tìm cách giải quyết đúng.

(Tinh thần trách nhiệm, báo Nhân Dân, ngày 13-12-1951, Hồ Chí Minh toàn tập, Sdd, t.7, tr.248-249)

Người xưa nói: “Biết địch, biết ta, thì 100 trận ta thắng cả 100”.

Biết địch là nhiệm vụ của tình báo.

(Thư gửi Hội nghị Tình báo, tháng 8-1949, Hồ Chí Minh toàn tập, Sdd, t.6, tr.191)

Nhân dân có hàng triệu tai mắt. Nếu công an biết dựa vào nhân dân, thì nhân dân sẽ là người giúp việc rất đắc lực của công an.

(Nói chuyện tại Hội nghị công an toàn quốc lần thứ 10, tháng 01-1956, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.10, tr.260)

...nhân dân là nền tảng, là cha mẹ của bộ đội.

(Thư gửi Hội nghị chính trị viên, tháng 3-1948, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.5, tr.485)

Nhân dân ta có hai lực lượng. Một là quân đội, để đánh giặc ngoại xâm, để bảo vệ Tổ quốc, giữ gìn hòa bình. Một lực lượng nữa là công an, để chống kẻ địch trong nước, chống bọn phá hoại.

(Nói chuyện tại Hội nghị công an toàn quốc lần thứ 10, tháng 01-1956, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.10, tr.258)

Nhân dân Việt Nam ta trường kỳ kháng chiến, đến nay là 5, 6 năm. Nhân dân tranh đấu muốn thắng lợi ắt phải trường kỳ. Mà trường kỳ thì nhất định thắng lợi. Đó là một định luật của xã hội ngày nay.

(Tình hình thế giới tháng 5 và tháng 6 năm 1950, ngày 08-7-1950, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.6, tr.403)

Nhiệm vụ của công an là: Bảo vệ nhân dân, giữ gìn trật tự trị an, tẩy trừ những kẻ gian tế.

Muốn làm tròn nhiệm vụ nặng nề mà vẻ vang ấy, công an cần phải đoàn kết nhân dân, tổ chức và giáo dục

nhân dân, dựa vào lực lượng rộng lớn của nhân dân. Như vậy, nhân dân sẽ ra sức giúp công an làm tròn nhiệm vụ.

(Công an và nhân dân, báo Nhân Dân, ngày 18-8-1955, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.10, tr.83)

Nhiệm vụ của quân đội hiện nay là phải cố gắng tiến lên chính quy. Đây là nhiệm vụ mới. Không nên vì hòa bình mà xao lãng học tập. Các cô các chú cần học gì?

- Cần học chính trị để nắm vững chính sách của Đảng và Chính phủ, để đi đúng đường lối của nhân dân.

- Phải học tập kỹ thuật vì kỹ thuật ngày càng tiến bộ, mình cũng phải học để tiến bộ. Muốn cho bộ đội ta hùng mạnh và nhất định bộ đội ta phải hùng mạnh, chúng ta phải cố gắng học tập chính trị và kỹ thuật để tiến lên chính quy.

(Nói chuyện với các đơn vị tham dự cuộc duyệt binh ngày 01 tháng 01 năm 1955 tại Thủ đô Hà Nội, tháng 12-1954, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.9, tr.221)

Nhiều sức, giàu của, mới có thể kháng chiến lâu dài. Thế thì ở hậu phương làm sao góp được nhiều sức, làm được nhiều của, đó là kháng chiến, chứ không phải chỉ ra mặt trận mới là kháng chiến.

(Toàn dân kháng chiến, báo Cứu quốc, ngày 05-11-1945, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.4, tr.99)

Nhưng giữ thế thủ không phải cố chết để mà giữ, không phải chống nhau với quân địch ở ngoài cửa ngõ, mà phải dụ quân địch vào sâu để trừ diệt chúng. Đánh trận trong thế thủ, phải hết sức tránh những lúc quyết chiến bất lợi, vậy không thể cố chết để bo bo giữ lấy một thành thị nào nếu xét ra không có lợi cho mình. Và lại, chiến lược tiêu hao lực lượng của địch là chiến lược rất mâu nhiệm trong cuộc chiến tranh tự vệ.

(Chiến đấu vì chính nghĩa, báo *Cứu quốc*, ngày 06-12-1946, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.4, tr.516)

Nói tóm lại, chiến tranh ngày nay phức tạp và hết sức khó khăn. Không dùng toàn lực của nhân dân về đủ mọi mặt để ứng phó, không thể nào thắng lợi được.

(Hình thức chiến tranh ngày nay, báo *Cứu quốc*, ngày 20-9-1946, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.4, tr.344)

Nói tóm lại, muốn thực hiện toàn dân kháng chiến, ngoài việc động viên quân sự, chính trị, ngoại giao, còn phải động viên cả tinh thần lẫn kinh tế.

(Toàn dân kháng chiến, báo *Cứu quốc*, ngày 05-11-1945, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.4, tr.97)

Nước ta vừa độc lập, thì giặc Pháp liền khai chiến.

Với binh nhiều, tướng đủ, khí giới tối tân, chúng định đánh mau thắng mau.

Với quân đội mới tổ chức, với vũ khí thô sơ, ta quyết kế trường kỳ kháng chiến.

Sự thật đã chứng tỏ rằng: chiến lược ta đã thắng chiến lược địch.

(Lời kêu gọi nhân dịp kỉ niệm Cách mạng Tháng Tám và ngày Độc lập (1950), báo *Sự thật*, ngày 19-8-1950, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.6, tr.423)

Ở những nơi đội du kích sửa soạn rút lui thì nên cố động dân chúng thực hành kế hoạch “Vườn không nhà trống”; lấp giếng nước hay bỏ chất độc xuống; rút nông cối xay, chỏ lương thực, quần áo, mang nôi niêu, chén bát, đất súc vật chạy lên núi.

(Chiến thuật du kích, Tổng bộ Việt Minh xuất bản tháng 5 năm 1944, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.3, tr.549)

Ở vào mỗi địa thế, phương pháp dụng binh mỗi khác. Nếu không tùy từng địa thế để thay đổi phương pháp, đánh trận không thể thắng được. Có khi hãm vào chỗ đất chết mà được sống, có khi vào chỗ đất sống hãm hoi mà bị chết. Cho nên ra trận, phải biết phân biệt địa thế. Có phân biệt được địa thế mới biết áp dụng phương pháp đánh trận một cách có hiệu quả.

(Địa thế, báo *Cứu quốc*, ngày 08-11-1946, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.4, tr.487)

Phá hoại là phần rất trọng yếu trong cách đánh du kích. Phá hoại có thể ngăn cản được đội máy móc, đội kỵ mã và làm chậm trễ đội bộ binh (bộ binh là lính đi đất) của giặc.

Muốn phá hoại phải có dân chúng ủng hộ và giúp sức. Đồng thời dân phải làm vườn không nhà trống thì mới có hiệu quả nhiều. Quân giặc đến đâu, đường sá, cầu cống đều bị phá tiệt, lại phải đói khát khốn khổ.

(Chiến thuật du kích, Tổng bộ Việt Minh xuất bản tháng 5-1944, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.3, tr.530)

...phải cần kiệm xây dựng quân đội. Đối với công an cũng phải như thế. Không nên đặt ra nhiều bàn giấy, nhiều máy chữ, tránh quan liêu, vô ích, không thiết thực, phải nhớ là cần kiệm.

(Bài nói tại buổi lễ thành lập Công an nhân dân vũ trang, tháng 3-1959, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.12, tr.155)

Phải đoàn kết chặt chẽ giữa cán bộ và chiến sĩ, giữa bộ đội với nhau, giữa nhân dân với bộ đội.

(Bài nói với cán bộ, chiến sĩ Đại đội 1, Tiểu đoàn 1 Đoàn Tam Đảo bộ đội phòng không - không quân, ngày 19-7-1965, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.14, tr.574)

Phải dựa vào nhân dân, vì đông đảo nhân dân rất nhiều tai mắt, cho nên bộ đội, công an không những phải đoàn kết nội bộ, lại phải đoàn kết với nhân dân, dựa vào nhân dân, giáo dục nhân dân cảnh giác thì địch không làm gì được.

(Bài nói chuyện với Trường Thanh niên lao động xã hội chủ nghĩa Hòa Bình, ngày 17-8-1962, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.13, tr.439)

...phải giữ kỷ luật cho nghiêm túc để xứng đáng là một quân đội cách mạng.

(Nói chuyện tại Đại hội Đảng toàn quân, ngày 21-7-1960, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.12, tr.638)

Phải làm cho dân yêu, dân phục, dân tin.

(Điện gửi Hội nghị quân sự toàn quốc, ngày 19-10-1947, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.5, tr.264)

Phải làm cho quân đội ta trở nên thật là một quân đội cách mạng của nhân dân, một quân đội vô địch.

(Tình hình và nhiệm vụ, từ ngày 22 đến ngày 28-4-1952, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.7, tr.398)

Phải luôn luôn giữ vững kỷ luật, tôn trọng dân, yêu thương dân, làm đúng tinh thần của Chính phủ và Đoàn thể.

(Thư gửi bộ đội và dân công ở mặt trận Tây Bắc và đồng bằng, báo Nhân Dân, ngày 25-12-1952, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.7, tr.523)

Phải luôn luôn làm đúng phương châm “thắng không kiêu, bại không nản”; làm được như thế, bộ đội ta bao giờ cũng đánh thắng.

(Thư gửi bộ đội và dân công ở mặt trận Tây Bắc và đồng bằng, ngày 25-12-1952, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.7, tr.523)

Phải ra sức bồi dưỡng cán bộ, phải rèn luyện tư tưởng, nâng cao trình độ giác ngộ chính trị, cũng như

trình độ chiến thuật và kỹ thuật của cán bộ. Đó là khâu chính trong các thứ công tác.

(Diễn văn khai mạc Hội nghị lần thứ tư Ban Chấp hành Trung ương Đảng (khóa II), ngày 25-01-1953, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.8, tr.29)

Phải tăng cường công tác chính trị, luôn luôn nâng cao trình độ chính trị và giác ngộ giai cấp của bộ đội ta; phải bảo đảm sự chấp hành chính sách của Đảng và Chính phủ; phải triệt để giữ gìn Kỷ luật tự giác về mặt quân sự và về mặt chính trị. Vì vậy, cần phải tăng cường sự lãnh đạo của Đảng trong Quân đội và phải thực hiện dân chủ trong bộ đội.

(Diễn văn khai mạc Hội nghị lần thứ tư Ban Chấp hành Trung ương Đảng (khóa II), ngày 25-01-1953, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.8, tr.29)

Phải tăng cường sự lãnh đạo của Đảng trong Quân đội.

(Bài nói về tình hình và nhiệm vụ trước mắt của Quân đội tại Hội nghị cao cấp toàn quân, ngày 20-3-1958, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.11, tr.365)

Phải thực hiện cho kỳ được quân và dân nhất trí, cán bộ và chiến sĩ nhất trí. Đó là nền tảng của sự thắng lợi.

(Thư gửi cán bộ chiến sĩ Trung đoàn Sơn La, tháng 6-1949, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.6, tr.135)

Phải xây dựng các lực lượng vũ trang nhân dân hùng mạnh bao gồm bộ đội chủ lực mạnh, bộ đội địa phương mạnh, dân quân du kích vững mạnh và rộng khắp. Phải nâng cao hơn nữa chất lượng của cả ba thứ quân.

(Nói chuyện tại Hội nghị cán bộ các lực lượng vũ trang nhân dân, ngày 13-3-1967, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.15, tr.314)

Phòng gian phải đi đôi với giữ bí mật. Đó là hai việc quan trọng cho công cuộc kháng chiến.

(Phòng gian trừ gian, báo Nhân Dân, ngày 25-3-1951, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.7, tr.53)

Phòng ngự nghĩa là chống giữ. Mình ở một chỗ, quân thù đến đánh, mình chống giữ gọi là phòng ngự.

(Chiến thuật du kích, Tổng bộ Việt Minh xuất bản tháng 5-1944, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.3, tr.523)

Phương pháp dụng binh là phương pháp thiên biến vạn hoá. Tuỳ theo thời cơ, theo địa điểm, theo tình hình bên địch, người làm tướng lúc bày thế trận này, lúc bày thế trận khác. Mỗi lần chiến đấu lại có một thế trận riêng.

(Phương pháp đánh giữ và tiến thoái, báo Cứu quốc, ngày 04-10-1946, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.4, tr.363)

Quân đội mạnh là nhờ giáo dục khéo, nhờ chính sách đúng và nhờ kỷ luật nghiêm. Vì vậy, kỷ luật phải nghiêm minh. Trong kỷ luật phải chú ý hai điểm:

- Thượng,
- Phật.

(Bài nói tại Hội nghị cán bộ chuẩn bị Chiến dịch Tây Bắc, ngày 09-9-1952, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.7, tr.483)

Quân đội nhân dân chẳng những khi cầm súng đánh giặc, mới lập được công; mà trong thời kỳ hòa bình cũng lập được công.

(Bộ đội đánh thắng giặc lạt, báo Nhân Dân, từ ngày 11 đến ngày 12-10-1954, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.9, tr.84)

Quân đội nhân dân chúng ta phải giữ kỷ luật cho nghiêm, đừng vì hòa bình mà coi nhẹ kỷ luật.

(Nói chuyện với các đơn vị bộ đội tham dự cuộc duyệt binh ngày 01 tháng 01 năm 1955 tại Thủ đô Hà Nội, tháng 12-1954, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.9, tr.221)

Quân đội ta có sức mạnh vô địch, vì nó là một quân đội nhân dân do Đảng ta xây dựng, Đảng ta lãnh đạo và giáo dục.

(Bài nói trong buổi chiêu đãi mừng Quân đội ta 20 tuổi, ngày 22-12-1964, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.14, tr.435)

Quân đội ta có tinh thần yêu nước chân chính, lại có tinh thần quốc tế vô sản cao cả, luôn luôn đoàn kết với nhân dân và quân đội các nước xã hội chủ nghĩa anh em, với nhân dân các nước đang đấu tranh giải phóng dân tộc và nhân dân yêu chuộng hòa bình trên thế giới.

(Bài nói trong buổi chiêu đãi mừng Quân đội ta 20 tuổi, ngày 22-12-1964, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.14, tr.435)

Quân đội ta đã đoàn kết, phải đoàn kết hơn nữa. Đoàn kết nội bộ, toàn quân đoàn kết, các chiến sĩ miền Nam và miền Bắc phải đoàn kết chặt chẽ, không chia Nam Bắc, cán bộ và chiến sĩ đoàn kết, quân và dân đoàn kết.

(Nói chuyện với các đơn vị quân đội tại Quân khu bộ Quân khu 4, ngày 15-6-1957, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.10, tr.629)

Quân đội ta là một quân đội anh dũng, đã sinh ra và lớn lên trong cách mạng và kháng chiến. Qua bao năm chiến đấu hy sinh, gian khổ và anh dũng, quân đội ta đã góp phần xứng đáng vào sự nghiệp giải phóng dân tộc.

(Thư gửi cán bộ và chiến sĩ nhân dịp kỷ niệm ngày thành lập Quân đội nhân dân Việt Nam, ngày 22-12-1956, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.10, tr.460)

Quân đội ta là quân đội của nhân dân. Trong thời kỳ kháng chiến, quân đội thi đua giết giặc, để bảo vệ nhân dân. Hòa bình trở lại, quân đội vừa lo học tập, vừa ra sức giúp nhân dân trong mọi việc.

(Quân đội nhân dân, báo Nhân Dân, ngày 24-12-1955, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.10, tr.224)

Quân đội ta là quân đội nhân dân, do dân đẻ ra, vì dân mà chiến đấu, yêu nước, yêu dân, cho nên hy sinh kham khổ.

Quân đội ta luôn luôn giữ gìn và phát triển truyền thống anh dũng của Quân Giải phóng Việt Nam và đạo đức cách mạng gồm trong mười điều kỷ luật.

Với quân đội ấy, kháng chiến nhất định thắng lợi.

(*Thư gửi bộ đội chủ lực, bộ đội địa phương và dân quân du kích nhân ngày kỷ niệm thành lập Quân Giải phóng Việt Nam, ngày 22-12-1949, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.6, tr.264-265*)

Quân đội ta là quân đội nhân dân. Nghĩa là con em ruột thịt của nhân dân. Đánh giặc để tranh lại độc lập thống nhất cho Tổ quốc, để bảo vệ tự do hạnh phúc của nhân dân. Ngoài lợi ích của nhân dân, quân đội ta không có lợi ích nào khác.

(*Tinh đoàn kết quân dân ngày thêm bền chặt, báo Nhân Dân, ngày 03-3-1952, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.7, tr.334*)

Quân đội ta mới tổ chức, mới huấn luyện.

Nhưng lòng yêu nước, đức dũng cảm, chí hy sinh, thì chẳng kém quân đội nào.

(*Thư gửi Quân đội quốc gia Việt Nam nhân dịp kỷ niệm Quốc khánh lần thứ hai, năm 1947, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.5, tr.236*)

Quân đội ta nhất định phải tiến từng bước lên chính quy và hiện đại.

(*Nói chuyện tại lớp chính huấn trung, cao cấp của Bộ Quốc phòng và các lớp trung cấp của các tổng cục, tháng 5-1957, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.10, tr.588*)

Quân đội ta phải được trang bị đầy đủ, phải học tập nhiều để tiến bộ mãi về mặt kỹ thuật. Phải luôn tăng cường công tác *chính trị* để bảo đảm là quân đội cách mạng, quân đội quyết chiến quyết thắng.

(*Thường thức chính trị, báo Cứu quốc, từ ngày 16-01 đến 23-9-1953, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.8, tr.265*)

Quân đội ta phải ra sức học tập chính trị và kỹ thuật, xây dựng thành một lực lượng ngày càng hùng mạnh, sẵn sàng bảo vệ Tổ quốc, bảo vệ công cuộc lao động hòa bình của nhân dân ta.

(*Ba mươi năm hoạt động của Đảng, báo Nhân Dân, ngày 06-01-1960, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.12, tr.420*)

Quân đội ta phải tiến đến chính quy và hiện đại hóa để bảo vệ công cuộc xây dựng miền Bắc vững mạnh, và làm hậu thuẫn cho cuộc đấu tranh thực hiện thống nhất nước nhà trên nền tảng độc lập, dân chủ, bằng phương pháp hòa bình. Đó là một nhiệm vụ to lớn, vẻ vang, nặng nề và khó khăn, gian khổ. Cho nên toàn quân ta phải *ra sức học tập* chính trị, quân sự và văn hóa; phải *thi đua làm trọn nhiệm vụ* bảo vệ biên giới, bảo vệ bờ biển, bảo vệ thành thị, và giữ gìn trật tự an ninh cho nhân dân.

(*Bài nói chuyện trong Lễ tuyên dương anh hùng quân đội lần thứ ba, ngày 07-5-1956, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.10, tr.324*)

Quân đội ta trung với Đảng, hiếu với dân, sẵn sàng chiến đấu hy sinh vì độc lập, tự do của Tổ quốc, vì chủ

nghĩa xã hội. Nhiệm vụ nào cũng hoàn thành, khó khăn nào cũng vượt qua, kẻ thù nào cũng đánh thắng.

(*Bài nói trong buổi chiêu đãi mừng quân đội ta 20 tuổi, ngày 22-12-1964, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.14, tr.435*)

Quân đội ta từ trước đến nay đã dẫn đầu phong trào thi đua, thì ngày nay càng phải cố gắng giữ vững lá cờ dẫn đầu. Muốn như vậy, thì phải gom góp kinh nghiệm, phải học tập thêm phong trào thi đua của nhân dân, nhất là của công nhân.

(*Bài nói chuyện trong Lễ tuyên dương anh hùng quân đội lần thứ ba, ngày 07-5-1956, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.10, tr.324*)

Quân du kích là đội quân thiên biến vạn hóa, xuất quỷ nhập thần, khéo dùng lối này thì trăm trận trăm được.

(*Chiến thuật du kích, Tổng bộ Việt Minh xuất bản tháng 5-1944, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.3, tr.500*)

Quân giặc đã bị đánh thua thì đội du kích phải đuổi theo thừa lúc chúng bị khó khăn mà kế tiếp xung phong để tiêu diệt chúng. Tuy vậy không nên đuổi theo quá xa vì sợ gặp quân cứu viện của chúng.

(*Chiến thuật du kích, Tổng bộ Việt Minh xuất bản tháng 5-1944, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.3, tr.527*)

Quân nhân phải biết võ, phải biết văn, võ là như tay phải, văn là như tay trái của quân nhân. Biết võ, biết

văn, mới là quân nhân hoàn toàn. Muốn biết thì phải thi đua học.

(*Thư gửi "Quân nhân học báo", tháng 4-1949, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.6, tr.61*)

Quân sự mà không có chính trị như cây không có gốc, vô dụng lại có hại.

(*Bài nói chuyện tại Trường Chính trị trung cấp quân đội, ngày 25-10-1951, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.7, tr.217*)

Quân và dân ta đoàn kết nhất trí, cho nên Tây nhất định thua, ta nhất định thắng.

(*Thư gửi ông Đỗ Văn Xuân, tháng 9-1949, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.6, tr.210*)

Quân và dân ta đoàn kết thành một khối vững chắc, cùng nhau mạnh mẽ tiến lên, thì sẽ vượt được mọi khó khăn và nhất định thành công trong sự nghiệp thực hiện hòa bình, thống nhất, độc lập, dân chủ trong cả nước.

(*Quân đội nhân dân, báo Nhân Dân, ngày 24-12-1955, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.10, tr.225*)

Quyết tâm phải biến thành hành động dũng cảm, chiến đấu kiên quyết, không sợ hy sinh gian khổ, triệt để chấp hành nghiêm chỉnh mọi chỉ thị, mệnh lệnh, trong bất kỳ tình huống nào cũng phải chỉ huy đơn vị quyết đánh, quyết thắng, cũng phải quản lý đơn vị chặt chẽ, giữ nghiêm kỷ luật, chấp hành tốt mọi chính sách.

(*Thư gửi lớp chính huấn cán bộ trung, cao cấp của Quân đội, tháng 5-1969, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.15, tr.576-577*)

Quyết tâm trở thành người tốt là phải không sợ khó, không sợ khổ, nhất định làm đến cùng những điều chúng ta thấy đáng làm, cho dù chưa chắc thành công vẫn ra sức làm, dù gặp phải gian nan nguy hiểm gì, cùng cực càng phấn đấu, không lùi bước, phải làm thực sự, làm nhanh, làm một cách kiên quyết.

(Mục đọc sách. Những hiểu biết cơ bản về quân sự. Bài giảng của Ủy viên trường, Nhật ký trong tù, năm 1942-1943, Hồ Chí Minh toàn tập, Sdd, t.3, tr.457)

Riêng bộ đội và các cơ quan giữ bí mật chưa đủ. Phải dạy cho dân biết giữ bí mật mới có bí mật hoàn toàn. Giữ được bí mật tức là một bước thắng lợi rồi.

(Bài nói chuyện tại Hội nghị tổng kết chiến dịch Lê Hồng Phong II, từ ngày 23 đến 28-10-1950, Hồ Chí Minh toàn tập, Sdd, t.6, tr.461)

Sinh hoạt cần chỉnh tề, sạch sẽ, đơn giản, chất phác. Thời chiến bình tĩnh như thời bình. Thời bình khẩn trương, chịu đựng khắc khổ như thời chiến.

(Mục đọc sách. Những hiểu biết cơ bản về quân sự. Bài giảng của Ủy viên trường, Nhật ký trong tù, năm 1942-1943, Hồ Chí Minh toàn tập, Sdd, t.3, tr.456)

Ta biết giữ bí mật, thì dù địch có trăm tai, ngàn mắt, cũng không dò được tin tức và đoán được sự hành động của ta.

(Giữ bí mật, báo Sự thật, ngày 30-7-1948, Hồ Chí Minh toàn tập, Sdd, t.5, tr.582)

Ta biết rõ địch thì thắng. Nếu để địch biết rõ ta thì sẽ thất bại. Cho nên phải hết sức giữ bí mật.

(Nói chuyện tại Hội nghị quân sự lần thứ năm, tháng 8-1948, Hồ Chí Minh toàn tập, Sdd, t.5, tr.595)

Ta nên biết rằng nếu chúng ta tách rời nhân dân, Đảng, quân đội thì chúng ta không tài nào lập được công trạng gì cả.

(Nói chuyện tại lớp chính huấn trung cao cấp của Bộ Quốc phòng và các lớp trung cấp của các tổng cục, tháng 5-1957, Hồ Chí Minh toàn tập, Sdd, t.10, tr.588)

Tập kích tốt nhất vào bốn lúc này.

a) *Đêm tối.* Đêm tối thì dễ bí mật, cử động dễ không cho quân thù biết. Nhưng đêm tối thì chóng mệt và hay nhầm đường. Tuy vậy đội du kích đã luyện tập thạo và kỷ luật nghiêm thì cũng không ngại gì.

b) *Sắp sáng.* Đội du kích ở xa lại, cả đêm phải đi, chực lúc sắp sáng tiến đánh quân giặc lúc quân giặc đương say ngủ, đánh xong là vừa sáng, rất là thuận tiện.

c) *Đầu hôm.* Đầu hôm giặc canh gác sơ sài, ban ngày đội du kích ẩn núp dọc đường, đến đầu hôm vào đánh úp thì dễ thắng lợi, nếu không thắng lợi nhân đêm tối rút lui cũng dễ dàng.

d) *Ban ngày.* Tập kích ban ngày rất khó. Muốn tập kích ban ngày phải có đủ mấy điều này: 1) giặc rất xoàng,

không có thành lũy pháo đài, lại không nhanh nhẹn; 2) giặc lẻ loi; 3) giặc khinh thường không đề phòng mưu mẹo của đội du kích; 4) gặp mưa to gió lớn, mù nhiều, dễ ẩn nấp, dễ lại rất gần quân giặc.

(Chiến thuật du kích, Tổng bộ Việt Minh xuất bản tháng 5-1944, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.3, tr.508)

Tất cả các chú, cán bộ cũng như chiến sĩ, đều phải:

Quyết tâm chiến đấu, triệt để chấp hành mệnh lệnh.

Bền bỉ dẻo dai, vượt qua mọi gian khổ, khắc phục mọi khó khăn.

Thương dân, trọng dân và tốt với dân.

Tiêu diệt thật nhiều địch, giành cho được toàn thắng.

(Thư gửi các cán bộ và chiến sĩ chiến dịch Tây Bắc, báo Nhân Dân, ngày 01-10-1952, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.7, tr.501)

Tất cả cán bộ và chiến sĩ của các lực lượng vũ trang nhân dân đã có cố gắng, cần cố gắng hơn nữa.

- Phải không ngừng nâng cao trình độ chính trị, kỹ thuật và văn hóa, ra sức công tác và lao động, tăng gia sản xuất, thực hành tiết kiệm, góp phần xây dựng chủ nghĩa xã hội.

- Phải trau dồi đạo đức cách mạng, đoàn kết, khiêm tốn, hết lòng vì Đảng, vì dân.

- Phải nâng cao chí khí chiến đấu, luôn luôn sẵn sàng bảo vệ Tổ quốc, bảo vệ hòa bình.

(Thư gửi toàn thể cán bộ và chiến sĩ nhân dịp kỷ niệm 15 năm thành lập Quân đội nhân dân Việt Nam, ngày 22-12-1959, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.12, tr.384-385)

Tất cả quân nhân phải làm cho dân tin, dân phục, dân yêu. Phải làm thế nào để khi mình chưa đến, thì dân trông mong, khi mình đến thì dân giúp đỡ, khi mình đi nơi khác thì dân luyến tiếc.

(Bài nói tại Hội nghị kiểm thảo chiến dịch đường số 18, báo Quân đội nhân dân, ngày 04-5-1951, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.7, tr.77)

1. Tên ĐỘI VIỆT NAM TUYÊN TRUYỀN GIẢI PHÓNG QUÂN nghĩa là chính trị trọng hơn quân sự. Nó là đội tuyên truyền. Vì muốn hành động có kết quả thì về quân sự, nguyên tắc chính là nguyên tắc tập trung lực lượng, cho nên, theo chỉ thị mới của Đoàn thể, sẽ chọn lọc trong hàng ngũ những du kích Cao - Bắc - Lạng số cán bộ và đội viên kiên quyết, hăng hái nhất và sẽ tập trung một phần lớn vũ khí để lập ra đội chủ lực.

Vì cuộc kháng chiến của ta là cuộc kháng chiến của toàn dân cần phải động viên toàn dân, vũ trang toàn dân, cho nên trong khi tập trung lực lượng để lập một đội quân đầu tiên, cần phải duy trì lực lượng vũ trang trong các địa phương cùng phối hợp hành động và giúp đỡ về mọi phương diện. Đội quân chủ lực trái lại có nhiệm vụ

điều dắt cán bộ vũ trang của các địa phương, giúp đỡ huấn luyện, giúp đỡ vũ khí nếu có thể được, làm cho các đội này trưởng thành mãi lên.

2. Đối với các đội vũ trang địa phương: đưa các cán bộ địa phương về huấn luyện, tung các cán bộ đã huấn luyện đi các địa phương, trao đổi kinh nghiệm, liên lạc thông suốt, phối hợp tác chiến.

3. Về chiến thuật: vận dụng lối đánh du kích, bí mật, nhanh chóng, tích cực, nay Đông mai Tây, lai vô ảnh, khứ vô tung.

Đội Việt Nam Tuyên truyền giải phóng quân là đội quân đàn anh, mong cho chóng có những đội đàn em khác.

Tuy lúc đầu quy mô của nó còn nhỏ, nhưng tiền đồ của nó rất vẻ vang. Nó là khởi điểm của giải phóng quân, nó có thể đi suốt từ Nam chí Bắc, khắp đất nước Việt Nam.

(Chỉ thị thành lập Đội Việt Nam tuyên truyền giải phóng quân, tháng 12-1944, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.3, tr.539-540)

Thấm nhuần tinh thần làm chủ, cần kiệm xây dựng quân đội, phải tăng gia sản xuất và thực hành tiết kiệm để tự cải thiện mức sống của mình và giảm nhẹ sự đóng góp của đồng bào. Đồng thời phải nghiêm khắc chống tham ô, lãng phí.

(Bài nói chuyện tại Đại hội liên hoan chiến sĩ thi đua toàn quân, ngày 11-7-1961, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.13, tr.157)

Thắng lợi của Cách mạng Tháng Tám ở Việt Nam một lần nữa đã chứng tỏ tính chất đúng đắn của chủ nghĩa Mác - Lênin về vấn đề dân tộc và thuộc địa, tính chất đúng đắn của đường lối mà Cách mạng xã hội chủ nghĩa Tháng Mười năm 1917 đã vạch ra. Thắng lợi đó đã xác nhận rằng cuộc cách mạng dân tộc muốn thắng lợi thì phải:

Dựa vào mặt trận dân tộc rộng rãi chống chủ nghĩa đế quốc;

Giải quyết vấn đề nông dân;

Có một quân đội nhân dân;

Được sự giúp đỡ anh em của nhân dân và giai cấp vô sản các nước;

Do đảng của giai cấp công nhân lãnh đạo.

(Cách mạng Tháng Mười và sự nghiệp giải phóng các dân tộc Phương Đông, ngày 06-11-1957, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.11, tr.175)

Thiết thực tổ chức và thiết thực huấn luyện dân quân du kích *từng làng*. Lấy dân quân du kích làng làm nền tảng; đồng thời phải kiện toàn các đội du kích thoát ly.

(Thư gửi Hội nghị dân quân toàn quốc, tháng 4-1948, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.5, tr.509)

Thừa lúc đêm tối, trời rét như cắt, tuyết xuống đầy đồng, mưa sa bão táp, sương mù phủ kín non sông, sự canh phòng của quân địch sơ sài, hoặc địch nhân mới đến cắm trại lạ cảnh lạ người, ta đánh thốc vào một cách mau chóng, thế nào cũng thắng lợi.

(Chiến thuật du kích, Tổng bộ Việt Minh xuất bản, năm 1942, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.3, tr.294)

Thương binh là những người đã đưa một phần xương máu phục vụ cho Tổ quốc. Họ là anh hùng. Quân nhân phục viên đã đánh giặc bao năm, như vậy là đã kinh qua một lịch sử vẻ vang. Bây giờ các chú tùy khả năng mà tham gia tăng gia sản xuất, không yêu cầu làm quá sức. Nhưng với truyền thống oanh liệt của quân đội thì bất kỳ đi đâu, làm gì đều phải gương mẫu.

(Nói chuyện với các đại biểu quân đội, thương binh và quân nhân phục viên nhân dịp tết Đinh Dậu, ngày 29-01-1957, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.10, tr.491)

Tình báo là một khoa học. Người làm tình báo ắt phải có bốn đức tính:

Bí mật,

Cẩn thận,

Khôn khéo,

Kiên nhẫn.

Và tuyệt đối phải tẩy sạch những chứng: khoe khoang, ba hoa, cầu thả, hấp tấp, lộ bí mật, làm việc luộm thuộm, sơ suất hoặc làm bằng cách bàn giấy...

(Thư gửi Hội nghị Tỉnh báo, tháng 8-1949, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.6, tr.191)

Tình báo là tai và mắt của quân đội. Tai phải nghe rõ, mắt phải thấy rõ tình hình của địch thì ta mới dễ đánh thắng địch.

(Thư gửi Hội nghị tỉnh báo, tháng 8-1949, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.6, tr.191)

Tính chất huấn luyện dựa trên căn bản phải xem xét và giao trách nhiệm cho những người có tài năng để huấn luyện. Nghĩa là nói rồi thì phải đi làm, đã nói thì phải làm được. Xem xét tình hình, phẩm cách, kinh nghiệm, ưu điểm và khuyết điểm. Tổ chức nhân tài. Dạy làm người, làm việc. Thân ái đoàn kết. Không cầu thả, không dối trá. Cán bộ. Nghiên cứu, phê bình, thảo luận, thi đua, hỗ trợ. Tự giác, tự động. Sáng tạo, phụ trách. Đầu óc, miệng, mắt, tay, chân đều đạt. Giữ kỷ luật, tiết thời gian.

(Mục đọc sách. Những hiểu biết cơ bản về quân sự. Bài giảng của Ủy viên trường, Nhật ký trong tù, năm 1942-1943, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.3, tr.456)

Tổ chức bộ đội mới thì không nên hoàn toàn dùng cán bộ mới và binh sĩ mới, mà nên dùng cách lấy bộ đội

cũ làm nền tảng để mở rộng bộ đội mới. Đồng thời cũng không nên vét sạch bộ đội du kích để bổ sung cho bộ đội chủ lực.

(Báo cáo trước Hội nghị lần thứ tư Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa II, ngày 25-01-1953, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.8, tr.30)

Tổ chức du kích khắp nơi.

Tăng gia sản xuất khắp nơi.

Dù phải rút khỏi các thành phố, ta cũng không cần.

Ta sẽ giữ tất cả thôn quê.

*(Công việc khẩn cấp bây giờ, ngày 05-11-1946,
Bút tích lưu tại Bảo tàng Cách mạng Việt Nam,
Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.4, tr.485)*

Toàn dân đoàn kết. Tướng sĩ dũng cảm. Chính trị vững chắc. Chỉ huy khôn khéo. Bốn điều ấy hợp lại, làm cho kháng chiến nhất định thắng lợi.

*(Chủ nghĩa cá nhân, báo Sự thật, ngày 15-10-1948,
Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.5, tr.626)*

...toàn quân phải đoàn kết phấn đấu, quyết tâm xây dựng quân đội ta thành một quân đội hùng mạnh, sẵn sàng chiến đấu, học tập giỏi, công tác giỏi, sản xuất giỏi.

(Bài nói về tình hình và nhiệm vụ trước mắt của Quân đội tại Hội nghị cao cấp toàn quân, ngày 20-3-1958, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.11, tr.367)

...toàn quân ta phải ra sức học tập chính trị, quân sự và văn hóa; phải thi đua làm trọn nhiệm vụ bảo vệ biên giới, bảo vệ bờ biển, bảo vệ thành thị, và giữ gìn trật tự an ninh cho nhân dân.

(Bài nói chuyện trong lễ tuyên dương anh hùng quân đội lần thứ ba, ngày 07-5-1956, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.10, tr.324)

Toàn thể cán bộ và chiến sĩ ta phải giữ vững và phát huy truyền thống tốt đẹp của quân đội nhân dân, nâng cao chí khí chiến đấu và cảnh giác cách mạng, ra sức học tập quân sự và chính trị, tăng cường đoàn kết giữa cán bộ và chiến sĩ, giữa quân đội và nhân dân, tích cực tham gia lao động sản xuất, giúp đỡ nhân dân trong mọi công tác. Phải trau dồi đạo đức cách mạng, tiết kiệm, cần cù, khiêm tốn giản dị.

*Thư gửi cán bộ và chiến sĩ nhân dịp Kỷ niệm ngày thành lập Quân đội nhân dân Việt Nam, ngày 22-12-1958,
Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.11, tr.585)*

Tránh chỗ rắn, nấn chỗ mềm

Quân địch tới đánh ta, ta không nên khai chiến với chúng, tốt hơn hết là dùng phương pháp đi vòng quanh, đi sang phía không có quân địch đóng giữ. Nên tìm những con đường tắt hẻo lánh mà đi, làm cho địch nhân không biết lối nào mà đuổi được, đồng thời đi đến đâu, phải dùng đủ phương pháp liên lạc với dân chúng, để quần chúng làm những việc trinh thám ở hậu phương

quân ta đi qua để khỏi bị quân địch đằng trước, đằng sau vây đánh quân ta.

(*Chiến thuật du kích*, Tổng bộ Việt Minh xuất bản, năm 1942, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.3, tr.290)

Tránh đánh nơi kiên cố

Nếu như địch nhân đóng công thành hoặc đồn trại để tự vệ, hoặc đóng chiếm nơi hiểm yếu chống lại, thì trừ khi chúng ta có đủ điều kiện chiến thắng ra, rất không nên tiến công bên địch.

Không đánh những trận gay gắt khó khăn

Không nên đánh những trận mà ta không chắc chắn thắng lợi mười mươi.

Không rõ địch tình, không đánh

Quân ta đóng ở một nơi, đột nhiên thấy quân địch tới, nếu không rõ quân địch có bao nhiêu người, ở đâu tới thì không được đánh, phải mau mau rút ngay đi nơi khác, đi xa nơi đó chừng 2, 3 chục cây số gì đó...

Nếu địch nhân đến gần quá rồi, không thể tránh khỏi sự xung đột nữa, thì tốt hơn là phái một ít quân mai phục chống lại để che chở cho đại đội rút lui.

(*Chiến thuật du kích*, Tổng bộ Việt Minh xuất bản, năm 1942, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.3, tr.288-289)

Trong bộ đội phải đồng cam cộng khổ. Phải giữ kỷ luật, phải siêng tập tành, phải giữ bí mật, luôn luôn cẩn

thận, lúc có địch cũng trấn tĩnh như không địch, lúc xa địch cũng nghiêm ngặt như lúc gần địch.

(*Gửi nam nữ chiến sĩ dân quân tự vệ và du kích toàn quốc*, ngày 27-5-1947, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.5, tr.158)

Trong bộ đội từ trên đến dưới phải đồng cam cộng khổ.

(*Gửi báo Vệ quốc quân* ngày 27-3-1947, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.5, tr.135)

Trong chiến tranh, muốn thắng thì phải biết địch, biết mình.

(*Bài nói tại Hội nghị cán bộ vùng địch hậu*, tháng 10-1953, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.8, tr.320)

Trong công việc xây dựng và phát triển quân đội, chúng ta phải ra sức đẩy mạnh việc xây dựng và củng cố công tác chính trị và quân sự trong bộ đội ta. Phải nâng cao giác ngộ chính trị, nâng cao chiến thuật và kỹ thuật, nâng cao kỷ luật tự giác của bộ đội ta. Phải làm cho quân đội ta thành một quân đội chân chính của nhân dân.

(*Báo cáo chính trị tại Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ II của Đảng*, ngày 11-02-1951, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.7, tr.37)

Trong cuộc chiến tranh, có giá trị nhất và làm cho bên địch đau đớn nhất là cách đánh úp.

(*Chiến thuật du kích*, Tổng bộ Việt Minh xuất bản, năm 1942, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.3, tr.290)

Trong khi chia đội viên đón đánh quân địch thì lại phải phái đội viên quấy rối phía sau quân địch, đánh úp các đội vận tải, phá tan liên lạc giao thông. Làm được

như vậy thì quân địch sẽ bị thiếu thốn và sẽ dễ bị ta đánh bại.

(Chiến thuật du kích, Tổng bộ Việt Minh xuất bản tháng 5 năm 1944, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.3, tr.549)

Trong một trận chiến đấu, thắng là do toàn thể bộ đội, bại là do người chỉ huy. Người chỉ huy biết trông nom bộ đội, cảm thông bộ đội, có kế hoạch đúng và biết tổ chức động viên bộ đội thì sẽ đánh thắng. Người chỉ huy kém thì sẽ thất bại.

(Lời căn dặn Đảng ủy Nhà máy dệt Nam Định, ngày 15-3-1959, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.12, tr.127)

Trong quân đội cách mạng, cán bộ phải làm gương mẫu, phải chăm nom đến đời sống tinh thần, vật chất của chiến sĩ, phải gương mẫu học tập và giữ kỷ luật.

(Nói chuyện với các đại biểu quân đội, thương binh và quân nhân phục viên nhân dịp tết Đinh Dậu, ngày 29-01-1957, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.10, tr.491)

Trong quân đội có quân nhu, quân giới, vận tải, v.v., là những cơ quan cần phải tiết kiệm đã đành. Các chiến sĩ cũng cần tiết kiệm và cũng có thể tiết kiệm.

(Thực hành tiết kiệm, chống tham ô, lãng phí, chống bệnh quan liêu, tháng 3-1952, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.7, tr.353)

Trong quân đội, mệnh lệnh từ trên xuống dưới, phải thấm xuống tới mỗi đội viên. Chỗ nào mệnh lệnh không

xuống tới thì chỗ đó hỏng. Báo cáo từ dưới lên phải cho thật thà, nhanh chóng, thiết thực.

(Nói chuyện tại Hội nghị quân sự lần thứ năm, tháng 8-1948, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.5, tr.595)

Trong Quân đội, nhiệm vụ của người tướng là:

Phải: trí, dũng, nhân, tín, liêm, trung.

Trí là phải có óc sáng suốt để nhìn mọi việc, để suy xét địch cho đúng.

Tín là phải làm cho người ta tin mình. Thí dụ đã hứa thưởng thì phải thưởng. Tín cũng còn nghĩa là tự tin vào sức mình nữa, nhưng không phải là tự mãn tự cao.

Dũng là không được nhút nhát, phải can đảm, dám làm những việc đáng làm, dám đánh những trận đáng đánh.

Nhân là phải yêu thương cấp dưới, phải đồng cam cộng khổ với họ. Đối với địch hàng, ta phải khoan dung.

Liêm là chớ tham của, chớ tham sắc, tham sắc thì hay bị mỹ nhân kế, chớ tham danh vọng, tham sống.

Trung là trung thành tuyệt đối với Tổ quốc, với nhân dân, với cách mạng, với Đảng.

(Nói chuyện tại Hội nghị quân sự lần thứ năm, tháng 8-1948, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.5, tr.594-595)

Trong quân sự, phục tùng mệnh lệnh, trên dưới mới nhất trí, chỉ huy mới đắc lực.

(Đặt kế hoạch tác chiến, báo Cứu quốc, ngày 07-6-1946, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.4, tr.285)

Trong quân sự, thời gian rất là quan trọng, điều kiện thiên thời đứng vào bậc nhất, trước địa lợi và nhân hòa. Có tranh thủ thời gian, mới bảo đảm được yếu tố thắng địch.

(Bài nói chuyện tại Hội nghị tổng kết chiến dịch Lê Hồng Phong II, năm 1950, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.6, tr.461)

Trong việc chỉnh huấn bộ đội, phải lấy chính trị làm gốc, phải khởi đầu từ cán bộ dần dần đến toàn thể nhân viên.

(Tình hình và nhiệm vụ, từ ngày 22 đến ngày 28-4-1952, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.7, tr.398)

Trước kia, các chú đã thi đua giết giặc lập công; ngày nay, các chú phải thi đua xây dựng Quân đội nhân dân hùng mạnh, làm hậu thuẫn mạnh mẽ cho cuộc đấu tranh củng cố hòa bình, thực hiện thống nhất, độc lập, dân chủ trong cả nước.

(Bài nói với các anh hùng mới được tuyên dương, báo Nhân Dân, ngày 01-9-1955, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.10, tr.98)

Trước sức mạnh của chiến tranh nhân dân Việt Nam thì dù Mỹ có hàng triệu tấn vũ khí hiện đại và mấy mươi vạn quân viễn chinh cũng không thay đổi được tình thế theo ý muốn của chúng. Trái lại, lực lượng vũ trang của nhân dân Việt Nam luôn luôn nắm quyền chủ động trong tay.

(Mỹ lại thất bại, báo Nhân Dân, ngày 12-02-1966, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.15, tr.41-42)

Trường kỳ kháng chiến, để đánh tan mưu mô “Đánh mau thắng mau” của thực dân.

(Việt Bắc anh dũng, khoảng cuối 1947 đầu 1948, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.5, tr.423)

Tuy khí giới ta còn kém, kinh nghiệm ta còn ít, nhưng lòng kiên quyết, chí hy sinh của tướng sĩ ta đã lập những chiến công oanh liệt, vẻ vang có thể nói là kinh trời động đất.

(Lời kêu gọi nhân kỷ niệm sáu tháng kháng chiến, ngày 19-6-1947, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.5, tr.179)

Tuy vậy, không phải đội du kích không bao giờ dùng tới chiến thuật phòng ngự đâu. Lúc thành linh bị quân địch đánh úp, lúc vừa tiến công, cần phải phòng ngự để rút lui. Nhất là lúc bảo vệ cho căn cứ địa kháng Pháp, kháng Nhật thì chiến thuật phòng ngự lại càng cần thiết

lắm. Nhưng chúng ta phải biết rằng: chiến thuật phòng ngự của đội du kích rất là đặc biệt, lúc nào cũng “dĩ công vi thủ”, nghĩa là muốn giữ, muốn phòng ngự tất phải tiến đánh quân địch một phần nào.

(*Chiến thuật du kích*, Tổng bộ Việt Minh xuất bản tháng 5 năm 1944, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.3, tr.545)

Tư cách của chính trị viên có ảnh hưởng rất quan trọng đến bộ đội. Người chính trị viên tốt, thì bộ đội ấy tốt. Người chính trị viên không làm tròn nhiệm vụ, thì bộ đội ấy không tốt.

(*Thư gửi Hội nghị chính trị viên*, tháng 3-1948, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.5, tr.484)

Tư cách người công an cách mệnh là:

Đối với tự mình, phải cần, kiệm, liêm, chính.

Đối với đồng sự, phải thân ái giúp đỡ.

Đối với Chính phủ, phải tuyệt đối trung thành.

Đối với nhân dân, phải kính trọng, lễ phép.

Đối với công việc, phải tận tụy.

Đối với địch, phải cương quyết, khôn khéo.

Nói tóm lại là những đạo đức và tư cách mà người công an cách mệnh phải có, phải giữ cho đúng.

(*Tư cách người công an cách mệnh*, tháng 3-1948, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.5, tr.498-499)

Từ đại đoàn trưởng cho đến tiểu đội trưởng phải đồng cam cộng khổ với anh em chiến sĩ, chăm nom săn sóc giúp đỡ nhau, coi nhau như chân tay ruột thịt.

(*Bài nói tại Hội nghị cán bộ chuẩn bị chiến dịch Tây Bắc*, ngày 09-9-1952, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.7, tr.484)

Từ nay, để đưa kháng chiến đến thắng lợi, kiến quốc đến thành công, Quân đội nhân dân ta phải:

- Ra sức thi đua diệt giặc lập công.

- Ra sức giúp đỡ đồng bào nông dân thực hiện chính sách ruộng đất của Đảng và của Chính phủ.

- Cố gắng học tập chính trị và quân sự để tiến bộ mãi, để xứng đáng là quân đội cách mạng của nhân dân.

(*Thư gửi chiến sĩ và cán bộ nhân ngày kỷ niệm thành lập Quân đội nhân dân*, báo Nhân Dân, từ ngày 21 đến ngày 25-12-1953, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.8, tr.373)

Từ việc lớn đến việc nhỏ, cán bộ đều phải làm kiểu mẫu. Giữ gìn kỷ luật, học tập kỹ thuật, luyện quân lập công, xung phong hãm trận, thân ái đoàn kết, nói tóm lại, mỗi việc trong bộ đội, cán bộ đều phải làm gương.

(*Thư gửi Hội nghị cán bộ Đảng trong quân đội lần thứ tư*, tháng 3-1948, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.5, tr.486)

Vận mệnh của quốc gia còn hay mất, một phần lớn là công của gián điệp.

(*Binh pháp Tôn Tử*, báo Cứu quốc, ngày 31-5-1946, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.4, tr.275)

Về mặt chỉ đạo kháng chiến và chính sách quân sự thì chúng ta phải làm những việc sau đây:

Tránh chỗ mạnh, đánh chỗ yếu để phân tán lực lượng địch và tiêu diệt sinh lực địch, mở rộng vùng tự do.

Đó là phương hướng chiến lược của ta hiện nay.

(*Báo cáo trước Hội nghị lần thứ tư Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa II*, ngày 25-01-1953, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.8, tr.28)

Về quân sự đành rằng phải có binh mạnh, tướng giỏi, nhưng không nghiên cứu địa hình một cách tường tận, không thể xuất trận thành công được. Trên mặt trận, biết lợi dụng địa hình, đánh trận không hao tổn công sức mà được thắng lợi dễ dàng. Một đồng cao, một hố sâu, một bụi rậm đối với người thường chỉ là cái đồng, cái hố, cái bụi thôi, nhưng về quân sự lại có một giá trị đặc biệt.

(*Bàn về địa hình*, báo *Cứu quốc*, 25-10-1946, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.4, tr.474)

Vệ quốc quân là quân đội của nhân dân, để bảo vệ đồng bào, giữ gìn Tổ quốc. Báo *Vệ quốc quân* là cốt để nâng cao tinh thần và kỷ luật của bộ đội. Báo *Vệ quốc quân* sẽ luôn luôn nêu 12 điều sau này, và khuyến khích mỗi một chiến sĩ phải theo mệnh lệnh cấp trên:

1. Mỗi việc đều phải theo mệnh lệnh cấp trên.
2. Tuyệt đối không đem của công dùng vào việc tư.

3. Không động đến một cái kim, một sợi chỉ của dân.

4. Khi đến đóng, lúc kéo đi, phải giữ gìn nhà, vườn của dân cho sạch sẽ.

5. Nói năng cử động phải giữ lễ phép, phải kính người già, yêu trẻ con.

6. Mua bán phải công bình.

7. Mượn cái gì phải trả tử tế.

8. Hông cái gì phải bồi thường.

9. Phải giúp đỡ dân bất kỳ việc to, việc nhỏ.

10. Trong bộ đội từ trên đến dưới phải đồng cam cộng khổ.

11. Chớ ve gái, say sưa, cờ bạc, hút xách.

12. Phải giúp đỡ gia đình chiến sĩ tại nơi mình đóng, phải giúp đỡ việc tăng gia sản xuất.

Đó là nền tảng thắng lợi trong cuộc kháng chiến kiến quốc. Đó là nhiệm vụ chính của báo *Vệ quốc quân*.

(*Gửi báo Vệ quốc quân*, ngày 27-3-1947, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.5, tr.135)

Vệ quốc quân phải lo đánh những trận to để tiêu diệt chủ lực của địch. Phải giúp tổ chức và huấn luyện bộ đội địa phương và dân quân du kích.

(*Việt Bắc quyết thắng*, viết khoảng tháng 9-1949, *Hồ Chí Minh toàn tập*, Sđd, t.6, tr.212)

Vệ quốc quân, bộ đội địa phương và dân quân du kích cần phải:

Thi đua nhau tập luyện,

Thi đua nhau đánh giặc,

Thi đua nhau diệt nhiều địch, cướp nhiều súng, lập nhiều công.

(Việt Bắc quyết thắng, viết khoảng tháng 9-1949, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.6, tr.212)

Vệ quốc quân, dân quân du kích phải luôn luôn phát triển cái kỷ luật nghiêm như sắt, cái tinh thần vững như đồng, cái chí khí quật cường tất thắng, cái đạo đức: trí, dũng, liêm, trung của Giải phóng quân.

(Kỷ niệm ngày thành lập Giải phóng quân Việt Nam, ngày 19-12-1947, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.5, tr.371)

Vệ quốc quân là quân đội của nhân dân, để bảo vệ đồng bào, giữ gìn Tổ quốc.

(Gửi báo Vệ quốc quân, ngày 27-3-1947, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.5, tr.135)

...vì dân tộc ta là một dân tộc anh hùng, quân đội ta là một quân đội anh hùng, cho nên có anh hùng thi đua của quân đội, của dân tộc.

(Bài nói với các anh hùng mới được tuyên dương, ngày 31-8-1955, báo Nhân Dân, ngày 1-9-1955, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.10, tr.99)

Vì vậy, chiến lược của ta là chiến lược phòng ngự. Về phương pháp tác chiến, chúng ta áp dụng vận động chiến song song với du kích chiến. Vận động chiến có mục đích

trừ diệt một số lớn địch quân. Còn du kích chiến là huy động dân quân ở địa phương vừa quấy rối vừa làm hao mòn lực lượng của chúng. Chúng ta không cố chiếm hoặc cố giữ trận địa, trừ khi nào cần và có lợi.

(Chiến lược của quân ta và của quân Pháp, báo Cứu quốc, ngày 13-12-1946, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.4, tr.528)

... việc của gián điệp là việc bí mật nhất trong những bí mật.

(Binh pháp Tôn Tử - Phương pháp dùng gián điệp, báo Cứu quốc, ngày 31-5-1946, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.4, tr.275)

Xây dựng bộ máy công an nhân dân. Tức là công an phải có tinh thần phục vụ nhân dân, là bạn dân. Đồng thời phải dựa vào các đoàn thể mà tổ chức và giáo dục nhân dân trong công việc phòng gian trừ gian, để nhân dân thiết thực giúp đỡ công an.

(Thư gửi Hội nghị công an toàn quốc, ngày 15-1-1950, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.6, tr.312)

Xe, xăng là mồ hôi, nước mắt, xương máu của nhân dân. Các cháu phải chăm sóc xe, yêu xe như con, quý xăng như máu.

(Bài nói trong dịp thăm Đoàn xe đầu tiên của quân đội, tháng 3-1951, Hồ Chí Minh toàn tập, Sđd, t.7, tr.58)

VANG VỌNG LỜI NƯỚC NON

Những chủ tịch mang giá trị giáo dục và ý nghĩa nhân văn sâu sắc,
được tuyên dương trong Bộ Chỉ Minh toàn tập xuất bản lần đầu tiên

Tập 10: TRUNG VỚI ĐẢNG, HIẾU VỚI DÂN

Chịu trách nhiệm xuất bản, nội dung

Giám đốc - Tổng Biên tập: TRẦN CHÍ ĐẠT

Biên tập: Đào Mai Phương - Phạm Thị Thiểm
Nguyễn Thị Lê - Nguyễn Thị Hào

Tổng hợp: Nguyễn Liên Hương

Trình bày sách: Nguyễn Tuấn Đạt

Sửa bản in: Mai Quốc Bảo

Thiết kế bìa: Trần Hồng Minh

Nguồn ảnh: Ảnh tư liệu

NHÀ XUẤT BẢN THÔNG TIN VÀ TRUYỀN THÔNG

Website: www.nxbthongtintruyenthong.vn, book365.vn, ebook365.vn

Trụ sở chính: Tầng 6, Tòa nhà Cục Tần số vô tuyến điện - 115 Trần Duy Hưng,
quận Cầu Giấy, TP. Hà Nội

Điện thoại Biên tập: 024.35772141/43 Fax: 024.35579858
E-mail: nxb.tttt@mic.gov.vn

Chi nhánh tại TP. Hồ Chí Minh: 211 đường Nguyễn Gia Trí, P.25,
quận Bình Thạnh, TP. Hồ Chí Minh

Điện thoại: 028.35127750 Fax: 028.35127751
E-mail: cnsng.nxbtttt@mic.gov.vn

Chi nhánh miền Trung - Tây Nguyên:

Địa chỉ: 42 Trần Quốc Toàn, quận Hải Châu, TP. Đà Nẵng
Điện thoại: 0236.3897467 Fax: 0236.3843359
E-mail: cndn.nxbtttt@mic.gov.vn

Địa chỉ: 46 đường Y Jút, YBih Alêô, TP. Buôn Ma Thuột, tỉnh Đắk Lắk
ĐT: 0262.3808088 E-mail: cntn.nxbtttt@mic.gov.vn

In 4.000 bản, khổ 13 x 19 cm tại Công ty TNHH In và Dịch vụ Thương mại Phú Thịnh

Địa chỉ: Lô B2-2-5-KCN Nam Thăng Long, Bắc Từ Liêm, Hà Nội

Số xác nhận đăng ký xuất bản: 471-2022/CXBIPH/12-14/TTTT

Số quyết định xuất bản: 160/QĐ-NXB TTTT ngày 26 tháng 5 năm 2022

In xong và nộp lưu chiểu Quý II năm 2022

ISBN: 978-604-80-6147-0